

Akčný plán – stratégia rozvoja vidieka
na území Trnavského samosprávneho kraja

Jún 2009

Spracovateľ :

Agromedika, s.r.o.

Slnečná 1006/20

917 01 Trnava

www.agromedika.sk

Realizácia projektu:

Ing. Marián Letovanec

Ing. Viera Papcunová, PhD.

Ing. Vladimír Študenc, PhD.

Objednávateľ :

Trnavský samosprávny kraj bol zastúpený vo veciach vykonávania konzultácií a poskytovania informácií zhotoviteľovi v zmysle zmluvy o dielo:

Ing. Mária Karpátyová

Viola Belobradová

Obsah

Vízia	5
Poslanie	6
Úvod a východiská pre tvorbu Akčného plánu	7
Špecifiká jednotlivých regiónov a ich potenciál	14
Sídlna štruktúra.....	17
Podunajský región.....	17
Záhorský región.....	17
Dolnopovažský región	18
Pôdny fond	19
Podunajský región.....	19
Záhorský región.....	21
Dolnopovažský región	23
Demografický potenciál.....	25
Podunajský región.....	25
Záhorský región.....	25
Dolnopovažský región	26
Ekonomický potenciál	28
Podunajský región.....	28
Záhorský región.....	29
Dolnopovažský región	31
Technická a sociálna infraštruktúra.....	35
Podunajský región.....	35
Záhorský región.....	36
Dolnopovažský región	38
Spoločenské aktivity a cestovný ruch.....	40
Podunajský región.....	42
Záhorský región.....	44
Dolnopovažský región	47
Konkurenčné výhody regiónov	51
Realizácia stratégie a akčného plánu	52
Pôsobenie Regionálnych rozvojových agentúr pri naplňaní Akčného plánu	55
Záver	56

Prílohy	58
Prehľad zámerov, cieľov, priorít, opatrení, rámcových aktivít a zdrojov	59
Strategická oblasť sociálneho rozvoja	59
Strategická oblasť ekonomického rozvoja	67
Strategická oblasť rozvoja infraštruktúry	75
Prehľad projektov zameraných na rozvoj vidieka	86
Podunajský región	86
Okres Dunajská Streda	86
Dolnopovažský región	91
Okres Galanta	91
Okres Hlohovec	94
Okres Piešťany	96
Okres Trnava	98
Záhorský región	101
Okres Senica	101
Okres Skalica	103
Zdroje pre tvorbu Akčného plánu	106
Tabuľky	108
Grafy	109
Referencie	110
Zásobník projektov	111

Vízia

Trnavský samosprávny kraj bude regiónom:

- *zabezpečujúcim vysokú kvalitu života pre svojich obyvateľov;*
- *poskytujúcim zaujímavé podnikateľské prostredie;*
- *príťažlivým pre návštevníkov a potenciálnych partnerov;*
- *konkurencieschopným minimálne na národnej úrovni, rovnomerne sa rozvíjajúcim a založeným na trvalo udržateľnom využití vlastného potenciálu.*

Úspešným naplnením vízie Trnavského samosprávneho kraja bude rovnomerný a udržateľný rozvoj všetkých oblastí života regiónu, teda aj samotný rozvoj vidieka.

Poslanie

Poslaním Trnavského samosprávneho kraja v oblasti rozvoja vidieka je zabezpečiť, aby bol celý kraj považovaný za atraktívne miesto pre bývanie, podnikanie, turistiku i nadväzovanie kontaktov a spolupráce.

Úvod a východiská pre tvorbu Akčného plánu

V roku 2008 pristúpil Trnavský samosprávny kraj (ďalej aj „TTSK“) k vypracovaniu dokumentu *Stratégia rozvoja vidieka na území TTSK* (ďalej aj „Stratégia“), v ktorom bol kraj podrobený analýze z hľadiska jeho prírodného, ľudského, spoločenského, hospodárskeho, fyzického a finančného potenciálu. Na základe zrealizovaného prieskumu potrieb a názorov na rozvoj vidieka medzi obyvateľmi obcí, miestnou samosprávou, podnikateľmi a mimovládnyimi organizáciami možno konštatovať, že prevažná časť vidieckeho obyvateľstva (87 %) je spokojná so životom na vidieku.

Za najpálčivejšie problémy považujú obyvatelia vidieka úzky sortiment v predajniach a nedostatočnú ponuku služieb, zlý stav miestnych komunikácií a problémy s čiernymi skládkami. **Predstavitelia samospráv** najčastejšie označovali za **najväčší problém** ich obce **chýbajúcu**, resp. **nedostatočnú kanalizáciu a ČOV**. Z prieskumu zároveň vyplýva nedostatočné zapojenie podnikateľských subjektov a mimovládnych organizácií do vidieckych rozvojových aktivít. Za kľúčový faktor ďalšieho rozvoja regiónu považujú miestni obyvatelia dostatok finančných zdrojov podmieňujúcich realizáciu rozvojových aktivít, predstavitelia samospráv **zasa podporu budovania a modernizácie infraštruktúry**, podnikatelia podporu podnikateľských aktivít a mimovládne organizácie dostatok pracovných príležitostí a budovanie infraštruktúry.

Súhrnné výsledky SWOT analýzy *Stratégie rozvoja vidieka na území TTSK* definujú kraj ako územie s vhodnými podmienkami pre realizáciu poľnohospodárskych činností, s priaznivým demografickým vývojom v rámci SR, početnými kultúrno-historickými a folklórnymi tradíciami, hospodárskym a podnikateľským potenciálom, infraštruktúrnou vybavenosťou a **záujmom predstaviteľov samospráv o jeho ďalší rozvoj**.

Na druhej strane je pre ďalší rozvoj kraja nevyhnutné venovať pozornosť novým výzvam, ktorým je potrebné čeliť v záujme ďalšieho napredovania regiónu a jeho vidieckych sídiel. K takýmto výzvam patrí najmä prispôbovanie sa poľnohospodárstva klimatickým zmenám,

zamedzenie odlivu obyvateľov z vidieckych do mestských sídel, pokles záujmu občanov o zapájanie sa do rozvojových projektov zameraných na podporu rozvoja vidieka, pokles podnikateľských aktivít vyvolaných globálnou finančnou krízou, ako aj nedostatkom finančných zdrojov samospráv pre financovanie tradičných regionálnych aktivít v dôsledku uprednostnenia financovania bežných prevádzkových potrieb.

Akčný plán rozvoja vidieka na území TTSK (ďalej aj „Akčný plán“) nadväzuje na vypracovaný rámcový strategický dokument *Stratégia rozvoja vidieka na území TTSK*. Na základe SWOT analýzy, jej silných a slabých stránok, ohrození i samotných príležitostí ho posúva do roviny postupnej realizácie jednotlivých cieľov, priorít a opatrení, a to prostredníctvom **konkrétnych plánov** jednotlivých **zainteresovaných subjektov**, ktoré majú kompetencie a záujmy v oblasti rozvoja vidieka na území TTSK. Trnavský samosprávny kraj získava v podobe *Akčného plánu* nástroj na proaktívne riadenie rozvoja v území, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Z tohto hľadiska ho možno vnímať ako dôležitý nástroj marketingovej komunikácie. Trnavský samosprávny kraj vypracovaním *Akčného plánu* dáva najavo záujem o ďalší rozvoj svojho územia, ako aj o zlepšovanie kvality života obyvateľov žijúcich v tomto území.

Vypracovaním samotnej *Stratégie*, ako aj *Akčného plánu* napĺňa Trnavský samosprávny kraj jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie - princíp programovania. Podľa tohto princípu sa podpora zo zdrojov Európskej únie viaže na vypracovanie programových dokumentov. Z toho vyplýva, že podmienkou pre získanie podpory zo štrukturálnych fondov EÚ je, aby Trnavský samosprávny kraj mal vypracovanú nielen *Stratégiu* v dlhšom časovom horizonte, ale aj *Akčný plán*, ktorý prezentuje krátkodobé aktivity v území prispievajúce k jeho ďalšiemu rozvoju. Samotný plánovací proces je **plynulý** a nikdy **nekončiaci**, ergo za každých okolností existuje možnosť stáleho dopĺňania informácií, aktivít a ohodnocovania možností.

Zhrnutie záverov existujúcej stratégie

Jednou z prioritných úloh Európskej únie je znižovať rozdiely medzi jej regiónmi na základe princípu solidarity, v zmysle ktorého ekonomicky silnejší prispieva slabšiemu s cieľom zabezpečiť rovnomerný rozvoj celého Spoločenstva. Aj tu platí, že sila reťaze závisí od jej najslabšieho ohniska. Rozširovanie Európskej únie (EÚ), teda vstup hospodársky slabších krajín do EÚ v posledných rokoch prispieva k prehĺbovaniu regionálnych disparít.

Regionálne rozdiely sa netýkajú iba rozdielov medzi jednotlivými členskými štátmi, ale existujú aj na národnej úrovni. Posledné desaťročia dochádza k výraznému prehĺbovaniu rozdielov medzi mestskými a vidieckymi oblasťami, a to najmä z hľadiska ekonomickej výkonnosti, výšky nezamestnanosti vo vidieckych oblastiach, výšky miezd, v sociálnej oblasti či úrovni vzdelanosti a kvalifikácie pracovnej sily. Nižšia ponuka pracovných príležitostí, nižšia kvalita a rozsah poskytovaných služieb, nedostatočná vybavenosť infraštruktúrou a mnohé iné faktory sú príčinou vyľudňovania vidieckych oblastí, čo následne prehĺbuje regionálne disparity. Regionálna a štrukturálna politika Európskej únie sú v snahe riešiť naznačené problémy dopĺňané politikou rozvoja vidieka.

Rastúci záujem o riešenie problematiky rozvoja vidieka súvisí nepochybne so skutočnosťou, že vidiecke oblasti tvoria viac ako štyri pätiny územia Európskej únie a žije v nich viac ako polovica obyvateľov. Rozsiahlosť problematiky spôsobila komplexný záujem o politiku rozvoja vidieka na úrovni Spoločenstva a reforma verejnej správy v kombinácii s uplatňovaným princípom subsidiarity ho prenáša z európskej na národnú a lokálnu úroveň.

Rozvoj vidieka sa v tomto smere postupne dostáva do záujmu miestnych samospráv, ktoré sú schopné v súlade s prístupom „zdola nahor“ **najlepšie identifikovať** kľúčové problémy vidieckych oblastí a cesty ich riešenia.

Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja je výsledkom záujmu o strategické a komplexné riešenie problematiky rozvoja vidieka v Trnavskom samosprávnom kraji. Cieľom *Stratégie* je popísať potenciál regiónu pre ďalší rozvoj vidieka, analyzovať východiskovú situáciu, určiť ciele, priority a stratégie ich dosiahnutia, ktorými je možné naplniť poslanie a víziu Trnavského samosprávneho kraja. Vypracovanie *Stratégie* je jedným

z predpokladov rozvoja aktivít zameraných na rozvoj vidieka v kraji a východiskom pre ich ciele a koordinovanú realizáciu zo strany zainteresovaných subjektov.

Stratégiu nie je možné chápať ako autonómny prvok, ale ako **súčasť súboru** ďalších **strategických dokumentov Trnavského samosprávneho kraja** v oblasti rozvoja priemyslu, kultúry, práce s mládežou, sociálnej pomoci, športu, vzdelávania a pod.

Stratégia je postavená na **vízii**, podľa ktorej bude kraj:

- **regiónom zabezpečujúcim vysokú kvalitu života pre svojich obyvateľov, ktorú budú vnímať prostredníctvom:**
  - ✓ kvalitných a všeobecne dostupných služieb
  - ✓ zdravého životného prostredia
  - ✓ dostatku pracovných príležitostí
- **regiónom poskytujúcim zaujímavé podnikateľské prostredie, a to najmä:**
  - ✓ dostatočne vybudovanú infraštruktúru
  - ✓ kvalifikovanú pracovnú silu
  - ✓ dostatočnú komunikáciu a spoluprácu s verejným sektorom
- **regiónom prít'azlivým pre návštevníkov a potenciálnych partnerov**
- **regiónom konkurencieschopným minimálne na národnej úrovni, rovnomerne sa rozvíjajúcim a založeným na trvalo udržateľnom využití vlastného potenciálu.**

Stratégia má byť napĺňaná cez 3 kľúčové oblasti, a to:

- sociálny rozvoj,
- ekonomický rozvoja a
- rozvoj infraštruktúry.

Poslaním Trnavského samosprávneho kraja má byť v tomto zmysle zabezpečiť, aby bol celý kraj považovaný za atraktívne miesto pre bývanie, podnikanie, turistiku i nadväzovanie kontaktov a spolupráce.

Pre oblasť sociálneho rozvoja bol v stratégii stanovený zámer „Ľudský potenciál podporujúci vzájomnú komunikáciu, aktívnu spoluprácu a výmenu skúseností od lokálnej po

cezhraničnú úroveň, ktoré prispievajú ku komplexnému rozvoju územia a šíreniu dobrého mena celého regiónu“.

Dosiahnutie tohto strategického zámeru by sa malo realizovať cez nasledovné priority:

1. podpora ďalšieho vzdelávania vo vidieckych sídlach
2. rozvoj činnosti samosprávy a mimovládnych organizácií
3. podpora miestnych stratégií rozvoja a spolupráce na vidieku

V rámci ekonomického rozvoja je stanovený nasledovný strategický zámer: „Vidiecke oblasti prispievajúce k hospodárskemu rozvoju kraja prostredníctvom vytvárania podnikateľských príležitostí, generovania nových pracovných miest a stabilizácie počtu obyvateľstva na vidieku.

Stanovený zámer v strategickej oblasti ekonomického rozvoja je možné dosiahnuť prostredníctvom troch priorít:

1. podpora poľnohospodárstva, lesného a rybného hospodárstva
2. rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
3. rozvoj mikropodnikov, malých a stredných podnikov

V rámci rozvoja infraštruktúry je definovaný strategický zámer: „Infraštruktúrna vybavenosť zabezpečujúca kvalitnú životnú úroveň obyvateľov na vidieku, uľahčujúca vzájomné prepojenie vidieckych a mestských sídel, zohľadňujúca zvýšené nároky na kvalitu životného prostredia.

Stanovený zámer v strategickej oblasti rozvoja infraštruktúry možno premietnuť do nasledovných priorít:

1. realizácia pozemkových úprav
2. obnova a rozvoj občianskej infraštruktúry
3. ochrana životného prostredia založená na rozvoji environmentálnej infraštruktúry
4. zvyšovanie kvality dopravnej infraštruktúry
5. budovanie podnikateľskej infraštruktúry, ako ďalšej alternatívy rozvoja vidieka

Princípy politiky rozvoja vidieka sú formulované tak na nadnárodnej úrovni v rámci Európskeho spoločenstva, ako aj na národnej úrovni, kde danú oblasť zastrešuje Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ako ústredný orgán štátnej správy).

Kompetencie samosprávnych krajov sú z tejto perspektívy veľmi limitované, čo znamená, že Trnavský samosprávny kraj by mal plniť **primárne úlohu aktívneho sprostredkovateľa** medzi tvorcami politík na národnej úrovni a predstaviteľmi miestnej samosprávy pri napĺňaní a implementácii *Stratégie rozvoja vidieka na území TTSK*.

Trnavský samosprávny kraj by mal preto **podporovať všetky aktivity** súvisiace s rozvojom vidieckych sídiel, a to počnúc informačno-propagačnými akciami zameranými na zviditeľnenie vidieka, cez kultúrno-spoločenské podujatia zamerané na zachovanie miestnych vidieckych tradícií až po aktívnu spoluprácu s predstaviteľmi miestnej samosprávy, ako aj ústredných orgánov štátnej správy. Implementačným nástrojom sa v tomto kontexte stáva práve *Akčný plán*, ktorý prezentuje plány a projekty miestnej samosprávy a miestnych organizácií so zameraním na rozvoj vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja.

Východiská pre tvorbu Akčného plánu

Dokument *Akčný plán – stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja* tvoria dve základné časti:

- a) **analytická časť**, ktorá stručne popisuje špecifiká jednotlivých regiónov Trnavského samosprávneho kraja (Podunajský, Záhorský a Dolnopovažský) a
- b) **realizačná časť**, v ktorej sú definované konkrétne realizačné plány a projekty zainteresovaných subjektov v oblasti rozvoja vidieka.

V rámci jednotlivých regiónov sa analytická časť sústreďuje na prezentáciu informácií z hľadiska:

- sídelnej štruktúry
- pôdneho fondu
- demografického potenciálu
- ekonomického potenciálu
- technickej a sociálnej infraštruktúry
- potenciálu pre cestovný ruch (spoločenský a kultúrny potenciál)

Kým *Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja* rieši otázku rozvoja vidieka „zhora nadol“ - **ako vidí regionálna vláda rozvoj vidieka v budúcnosti**, *Akčný plán* má riešiť otázku - **ako túto víziu konkrétne realizovať** - z pohľadu miestnej samosprávy a iných zainteresovaných skupín - pohľad „zdola nahor“.

Špecifiká jednotlivých regiónov a ich potenciál

Trnavský samosprávny kraj (TTSK) sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky. Tvoria ho tri svojrázne regióny – Dolnopovažský región v centrálnej časti kraja, Záhorie na severozápade a Podunajsko na juhu. Na severe hraničí s Českou republikou, na severozápade s Rakúskom a na juhu s Maďarskom. Má spoločné hranice s Bratislavským, Nitrianskym a Trenčianskym samosprávnym krajom.

Trnavský samosprávny kraj patrí k najmenším krajom na Slovensku tak z hľadiska rozlohy, ako aj počtu obyvateľov. Hustotou obyvateľstva sa kraj zaraďuje na druhé miesto medzi krajinami Slovenska (menej ako 134 obyvateľov na km²) a na základe tohto ukazovateľa ho možno podľa charakteristík OECD¹ považovať za vidiecky región.

Z povrchových celkov TTSK zaberá najväčšiu plochu na juhu Podunajská nížina a na severe Záhorska nížina. Oddelené sú pásmom kryhového pohoria Malé Karpaty. Vodná sieť patrí do povodia Dunaja, druhej najväčšej európskej rieky. Na sprašových pahorkatinách sa vyvinuli černozeme, pozdĺž riek nivné pôdy. Záhorska nížina je pokrytá viatymi pieskami, ktoré spevňuje borovicový porast. Lužné lesy nájdeme v okolí Moravy a Malého Dunaja.

Priaznivé klimaticko-pôdne pomery zaraďujú kraj medzi regióny s najvyšším poľnohospodárskym potenciálom na Slovensku. Územie kraja sa rozprestiera v klimaticky teplej oblasti. Najsuchšie a najteplejšie sú južné oblasti Podunajskej nížiny, najchladnejšia je oblasť Malých Karpát.

Nerastné suroviny regiónu sú zastúpené na severe ropou a zemným plynom, v ostatných častiach ložiskami tehliarskych surovín, vápencov, dolomitov, sklárskych a zlievarenských pieskov a štrkopieskov. Pohorie Malých Karpát je zdrojom kvalitného bukového a dubového dreva využívaného na palivové a priemyselné účely.

---

¹ OECD definuje vidiecke regióny na základe hustoty obyvateľstva žijúceho v regióne na úrovni NUTS III, pričom za vidiecke regióny považuje regióny NUTS III s menej ako 150 obyvateľmi na km².

Podľa územno-správneho usporiadania sa TTSK člení na 7 okresov: Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica a Trnava, v ktorých sa celkovo nachádza 251 obcí.

Koncentrácia obyvateľstva je výrazná najmä v 16 obciach, ktoré majú štatút mesta. V dedinách, ktoré tvoria takmer 94% z počtu obcí kraja, žije 51% obyvateľov. Najviac v okrese Dunajská Streda (61%) a najmenej v okrese Skalica (33%). Za najväčší okres TTSK je možné považovať okres Dunajská Streda, na ktorý pripadá 26% z celkovej rozlohy kraja, nachádza sa v ňom najviac obcí a z hľadiska počtu obyvateľov je na druhom mieste po okrese Trnava, v ktorom sa nachádza krajské mesto s najväčším počtom obyvateľov. Naopak najmenším okresom je okres Hlohovec, ktorý zaberá o niečo viac ako 6% rozlohy kraja a žije v ňom menej ako 8% obyvateľov TTSK.

Trnavský samosprávny kraj je priemyselno-poľnohospodárskym regiónom a patrí k najproduktívnejším poľnohospodárskym oblastiam SR. V priemysle sú zastúpené takmer všetky odvetvia (strojársky, automobilový, textilný, elektrotechnický, potravinársky, chemický a iné).

V posledných rokoch patril TTSK k najvýraznejšie sa rozvíjajúcim regiónom SR aj vďaka svojej strategickej geografickej a dopravnej polohe. Región má hustú cestnú a železničnú sieť nadregionálneho významu. Prechádzajú ním diaľnice D1 a D2, rýchlostná komunikácia R1. Región má jedno letisko so štatútom medzinárodného letiska. Spojenie s medzinárodnými letiskami v Bratislave a vo Viedni je pomerne rýchle a bezproblémové. Na území kraja sa nachádzajú aj ďalšie letiská s regionálnym významom (neverejné civilné letiská Holíč, Senica, Boleráz-Trnava). Vodná doprava sa rozvíja iba na juhu kraja.

Na základe regionalizácie cestovného ruchu územie Trnavského samosprávneho kraja zasahuje do troch regiónov:

- do **Záhorského regiónu** patria okresy **Skalica** a **Senica** (spolu s okresom Malacky a čiastočne okresom Myjava).
- **Dolnopovažský región** tvoria okresy **Trnava**, **Piešťany**, **Hlohovec**, **Galanta** (a mimo TTSK ešte okres Šaľa a čiastočne okres Nové Mesto nad Váhom).
- Okres **Dunajská Streda** zaraďujeme do **Podunajského regiónu** (do ktorého patria aj okresy Komárno, južná časť okresu Nové Zámky a čiastočne okres Senec).

Obrázok 1: Vizualizácia Trnavského samosprávneho kraja podľa regiónov a okresov

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2009

Sídelná štruktúra

Podunajský región

Podunajský región (ktorý reprezentuje okres Dunajská Streda) tvorí celkovo 67 obcí so 116 344 obyvateľmi (k 31.12.2007). Z hľadiska veľkostných kategórií v tomto regióne majú najvýraznejšie zastúpenie stredné obce s celkovým počtom 40 420 obyvateľov. Vo veľkých obciach (nad 2 000 obyvateľov) žilo v roku 2007 viac než 70 tis. obyvateľov.

Tabuľka 1: Počet obyvateľov podľa veľkostných skupín obcí v okrese Dunajská Streda k 31.12.2007

Veľkostná skupina obcí	Počet obcí	Počet obyvateľov
Malé obce (0 – 499)	17	5 885
Stredné obce (500 – 1999)	39	40 420
Veľké obce (nad 2 000)	11	70 039
Spolu	67	116 344

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Záhorský región

Napriek skutočnosti, že Záhorský región tvorí viac okresov v porovnaní s Podunajským regiónom, mal tento v roku 2007 celkovo 108 435 obyvateľov, ktorí žili v 52 obciach. Čo sa týka veľkostnej štruktúry obcí, situácia je obdobná ako v Podunajskom regióne – prevládajú stredné obce v ktorých žije viac než 29 998 obyvateľov. Majorita obyvateľov je sústredená vo veľkých obciach (približne 70%).

Tabuľka 2: Počet obyvateľov podľa veľkostných skupín obcí v okresoch Senica a Skalica k 31.12.2007

Veľkostná skupina obcí	Počet obcí	Počet obyvateľov
Malé obce (0 – 499)	10	3 409
Stredné obce (500 – 1999)	31	29 998
Veľké obce (nad 2 000)	11	75 038
Spolu	52	108 435

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Dolnopovažský región

Dolnopovažský región je tvorený 4 okresmi so 132 obcami, v ktorých v roku 2007 žilo celkovo 332 372 obyvateľov. Viac ako 85 tis. obyvateľov žije v stredných obciach. Podobne, ako v ostatných regiónoch TTSK, väčšina obyvateľov je sústredená vo veľkých obciach (v roku 2007 to bolo 239 683 obyvateľov, čo je viac ako 70% všetkých obyvateľov regiónu) .

Tabuľka 3: Počet obyvateľov podľa veľkostných skupín obcí v okresoch Galanta, Hlohovec, Piešťany, Trnava k 31.12.2007

Veľkostná skupina obcí	Počet obcí	Počet obyvateľov
Malé obce (0 – 499)	19	7 051
Stredné obce (500 – 1999)	79	85 638
Veľké obce (nad 2 000)	34	239 683
Spolu	132	332 372

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Pôdny fond

Podunajský región

Z hľadiska štruktúry pôdneho fondu vyplýva, že najväčší podiel z celkovej výmery v regióne tvorí poľnohospodárska pôda. Najvýraznejšie v rámci poľnohospodárskej pôdy je zastúpená orná pôda (91,5% z výmery poľnohospodárskej pôdy), v menšej miere trvalé trávne porasty, záhrady, ovocné sady a vinice. Z nepoľnohospodárskej pôdy majú významné zastúpenie vodné plochy (27,23% z celkovej výmery nepoľnohospodárskej pôdy) a lesná pôda. V rámci kraja je práve v Podunajsku najnižšie zalesnenie, ako dôsledok nesprávneho a neodborného odlesňovania a odvodňovania v minulých desaťročiach.

Tabuľka 4: Štruktúra pôdneho fondu v okrese Dunajská Streda k 01.01.2007

Štruktúra pôdneho fondu	Výmera v ha
Poľnohospodárska pôda celkom	81 395
z toho	
Orná pôda	74 479
Vinice	894
Chmelnice	0
Záhrady	2 227
Ovocné sady	1 126
Trvalé trávne porasty	2 669
Nepoľnohospodárska pôda celkom	26 105
z toho	
Lesná pôda	7 047
Vodné plochy	7 110
Zastavané plochy	6 647
Ostatné nevyužitú pôdy	5 301
Celková výmera pôdy celkom	107 500
Podiel výmery na úhrne kraja v %	25,9

Zdroj: Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja, 2009

Porovnaním dostupných medziročných parciálnych dát (roky 2007 a 2008) je zrejмый úbytok poľnohospodárskej pôdy na úkor nepoľnohospodárskej.

Tabuľka 5: Medziročné porovnanie štruktúry pôdneho fondu v okrese Dunajská Streda, 2007/2008

Štruktúra pôdneho fondu	Výmera v ha	
	2007	2008
Poľnohospodárska pôda celkom	81 395	81 057
<i>z toho</i>		
<i>Orná pôda</i>	74 479	74 134
Nepoľnohospodárska pôda celkom	26 105	26 402

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Záhorský región

Okres Senica sa podieľa so svojou výmerou pôdneho fondu na celkovej výmere kraja 16,5%. Najvýraznejšie zastúpenie v rámci poľnohospodárskej pôdy má orná pôda (82,5% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy). Druhou významnou skupinou sú trvalé trávne porasty. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy je v porovnaní s Podunajskom výraznejšie zastúpená lesná pôda. Ešte väčší podiel ornej pôdy na výmere poľnohospodárskej pôdy sledujeme v okrese Skalica, kde táto tvorí 84,7% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. V porovnaní s okresom Senica sledujeme aj vyššiu výmeru viníc. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy prevažuje lesná pôda a zastavané plochy.

Tabuľka 6: Štruktúra pôdneho fondu v okresoch Senica a Skalica k 01.01.2007

Štruktúra pôdneho fondu (v ha)	okres Senica	okres Skalica
Poľnohospodárska pôda celkom	39 780	22 770
z toho		
Orná pôda	32 825	19 288
Vinice	146	371
Chmelnice	0	0
Záhrady	944	582
Ovocné sady	432	42
Trvalé trávne porasty	5 433	2 487
Nepoľnohospodárska pôda celkom	28 580	12 946
z toho		
Lesná pôda	21 643	9 052
Vodné plochy	1 264	899
Zastavané plochy	3 639	1 997
Ostatné nevyužité pôdy	2 034	998
Celková výmera pôdy celkom	68 360	35 716
Podiel výmery na úhrne kraja v %	16,5	8,6

Zdroj: Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja, 2009

Porovnaním dostupných medziročných parciálnych dát (roky 2007 a 2008) je aj v Záhorskom regióne zrejмый úbytok poľnohospodárskej pôdy na úkor nepoľnohospodárskej.

Tabuľka 7: Medziročné porovnanie štruktúry pôdneho fondu v okresoch Senica a Skalica, 2007/2008

Štruktúra pôdneho fondu	Výmera v ha			
	Okres Senica		Okres Skalica	
	2007	2008	2007	2008
Poľnohospodárska pôda celkom	39 780	39 579	22 770	22 673
<i>z toho</i>				
<i>Orná pôda</i>	32 825	32 639	19 288	19 206
Nepoľnohospodárska pôda celkom	28 580	28 781	12 946	13 041

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Dolnopovažský región

Vo všetkých okresoch v rámci Dolnopovažského regiónu prevláda orná pôda nad ostatnými zložkami poľnohospodárskej pôdy. Vinice majú výraznejšie zastúpenie v okrese Galanta (2,07% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy) a Hlohovec (5,34% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy). V okresoch Piešťany a Trnava zase prevládajú trvalé trávne porasty. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy je najvyšší podiel lesnej pôdy v Trnavskom okrese, nasleduje okres Piešťany a okres Hlohovec. Najnižšia výmera lesov je v okrese Galanta. Zastavané plochy sú výraznejšie zastúpené v okrese Galanta (40,23% z celkovej výmery nepoľnohospodárskej pôdy) a okrese Trnava (25,91% z celkovej výmery nepoľnohospodárskej pôdy).

Tabuľka 8: Štruktúra pôdneho fondu v okresoch Galanta, Hlohovec, Piešťany, Trnava k 01.01.2007

Štruktúra pôdneho fondu (v ha)	Okres Galanta	Okres Hlohovec	Okres Piešťany	Okres Trnava
Poľnohospodárska pôda celkom	52 413	19 289	24 527	53 084
z toho				
Orná pôda	49 016	16 673	21 721	49 421
Vinice	1 088	1 030	158	615
Chmelnice	0	0	0	0
Záhrady	1 463	731	870	1 370
Ovocné sady	378	173	166	152
Trvalé trávne porasty	468	682	1 483	1 526
Nepoľnohospodárska pôda celkom	11 761	7 427	13 586	21 049
z toho				
Lesná pôda	2 694	3 415	8 274	13 190
Vodné plochy	2 561	677	1 053	1 044
Zastavané plochy	4 732	2 126	2 789	5 455
Ostatné nevyužité pôdy	1 774	1 209	1 470	1 360
Celková výmera pôdy celkom	64 174	26 716	38 113	74 133
Podiel výmery na úhrne kraja v %	15,5	6,4	9,2	17,9

Zdroj: Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja, 2009

Porovnaním dostupných medziročných parciálnych dát (roky 2007 a 2008) je aj v Dolnopovažskom regióne zrejмый úbytok poľnohospodárskej pôdy na úkor nepoľnohospodárskej, a to vo všetkých sledovaných okresoch.

Tabuľka 9: Medziročné porovnanie štruktúry pôdneho fondu v okresoch Galanta, Hlohovec, Piešťany, Trnava, 2007/2008

Štruktúra pôdneho fondu (v ha)	Okres Galanta		Okres Hlohovec		Okres Piešťany		Okres Trnava	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Poľnohospodárska pôda celkom	52 413	52 039	19 289	19 247	24 527	24 455	53 084	52 865
<i>z toho</i>								
<i>Orná pôda</i>	<i>49 016</i>	<i>48 610</i>	<i>16 673</i>	<i>16 641</i>	<i>21 721</i>	<i>21 658</i>	<i>49 421</i>	<i>49 210</i>
Nepoľnohospodárska pôda celkom	11 761	12 135	7 427	7 469	13 586	13 657	21 049	21 268

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Demografický potenciál

Podunajský región

Počet obyvateľov (ako aj hustota) sa v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 zvýšil iba nepatrne. Prirodzený prírastok v roku 2006 aj v roku 2007 dosahoval záporné hodnoty, čo poukazuje na skutočnosť, že v oboch rokoch viac ľudí zomrelo, ako sa narodilo. V roku 2007 sa prirodzený prírastok v porovnaní s rokom 2006 dokonca zhoršil. Uvedená situácia kopíruje stav v rámci celého Slovenska, kedy v priebehu posledných rokov dochádza k znižovaniu prirodzeného prírastku v dôsledku zmenených spoločenských a ekonomických podmienok, ale aj zmenou životného štýlu obyvateľov. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj index starnutia, ktorý vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku. Zvyšujúca sa hodnota indexu starnutia indikuje starnutie obyvateľstva. Naopak migračné saldo vykazuje kladné hodnoty v oboch rokoch, čo znamená, že do obcí ležiacich v Podunajsku sa viac ľudí prisťahovalo ako odsťahovalo.

Tabuľka 10: Demografické charakteristiky okresu Dunajská Streda v období rokov 2006 – 2007

Demografické charakteristiky	2006	2007
Počet obyvateľov celom	115 399	116 344
Hustota obyvateľov na km ²	107	108
Prirodzený prírastok	- 57	- 116
Migračné saldo	668	1 061
Index starnutia	127,03	133,74

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Záhorský región

Obdobnú situáciu, ako v Podunajsku, môžeme sledovať aj v Záhorskom regióne. Počet obyvateľov sa zvýšil minimálne. Hustota obyvateľov ostala v okrese Senica rovnaká počas oboch sledovaných rokov, k minimálnemu nárastu hustoty obyvateľov došlo v roku 2007 v okrese Skalica. V oboch okresoch bol v rokoch 2006 aj 2007 záporný prirodzený prírastok. Okres Senica zaznamenal v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 pokles prirodzeného

prírastku. Okres Skalica v roku 2007 síce dosiahol záporný prirodzený prírastok, ale v porovnaní s rokom 2006 bol tento nižší. Aj v oboch okresoch Záhorského regiónu dochádza ku starnutiu obyvateľstva, čo dokazuje vzrastajúci index starnutia. Opačný trend sledujeme v kategórii migrácia obyvateľstva. Oba okresy zaznamenali v rokoch 2006 - 2007 kladné migračné saldo, čo znamená, že viac obyvateľov sa do nich počas sledovaných rokov prisťahovalo ako odsťahovalo.

Tabuľka 11: Demografické charakteristiky v okresoch Senica a Skalica v období rokov 2006 – 2007

Demografické charakteristiky	Okres Senica		Okres Skalica	
	2006	2007	2006	2007
Počet obyvateľov celom	60 789	60 957	47 282	47 478
Hustota obyvateľov na km ²	89	89	132	133
Prirodzený prírastok	- 116	- 134	- 58	- 44
Migračné saldo	112	302	93	240
Index starnutia	126,46	132,97	124,92	131,34

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Dolnopovažský región

K poklesu počtu obyvateľov v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 došlo v okrese Hlohovec, ostatné okresy Dolnopovažského regiónu zaznamenali v roku 2007 nárast počtu obyvateľov (v porovnaní s rokom 2006). Hustota obyvateľov v jednotlivých okresoch regiónu ostala počas sledovaných rokov rovnaká, príp. nepatrne vzrástla. V okrese Hlohovec došlo k nepatrnému poklesu. Prirodzený prírastok dosahoval v roku 2006 záporné hodnoty v celom regióne okrem okresu Trnava, kde prirodzený prírastok dosiahol kladnú hodnotu (čo znamená, že viac obyvateľov sa narodilo ako zomrelo). Zmena nastala v roku 2007, kedy všetky okresy Dolnopovažského regiónu vykazovali záporné hodnoty prirodzeného prírastku vrátane okresu Trnava. O postupnom zlepšovaní prirodzeného prírastku môžeme hovoriť v okrese Hlohovec a Piešťany. Aj keď v oboch rokoch okresy dosiahli záporné hodnoty, v roku 2007 došlo v porovnaní s rokom 2006 k miernemu zlepšeniu. Negatívne trendy. Migračné saldo v rokoch 2006 a 2007 v okresoch Galanta, Piešťany a Trnava vykazovalo rastúcu tendenciu. Výnimku predstavoval okres Hlohovec, v ktorom bolo v oboch rokoch zaznamenané záporné migračné saldo, čo znamená, že v oboch rokoch sa z okresu

Hlohovec viac ľudí odsťahovalo ako prisťahovalo. V celom regióne je možné sledovať starnutie obyvateľstva.

Tabuľka 12: Demografické charakteristiky v okresoch Galanta, Hlohovec, Piešťany a Trnava v období rokov 2006 – 2007

Demografické charakteristiky	Okres Galanta		Okres Hlohovec		Okres Piešťany		Okres Trnava	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Počet obyvateľov celom	94 995	95 326	45 298	45 224	64 020	64 066	127 292	127 756
Hustota obyvateľov na km ²	148	149	170	169	168	168	172	172
Prirodzený prírastok	- 226	- 238	- 19	- 5	- 146	- 131	77	- 63
Migračné saldo	217	569	-18	- 69	147	177	229	527
Index starnutia	134,44	141,28	134,48	141,28	165,83	175,09	140,3	147,49

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Ekonomický potenciál

Podunajský región

V období rokov 2006 a 2007 bol v regióne zaznamenaný mierny nárast podnikov. V rámci štruktúry podnikov podľa OKEČ² v roku 2007 vzrástol počet podnikov vo všetkých sledovaných kategóriách okrem kategórie finančné sprostredkovanie a školstvo. Najviac podnikov bolo v roku 2007 zastúpených v oblasti obchodu, nehnuteľnosti, prenájmu, v priemysle a v stavebníctve.

Tabuľka 13: Počet podnikov a ich štruktúra v okrese Dunajská Streda v období rokov 2006 – 2007

Ukazovateľ	2006	2007
Počet podnikov spolu	2 005	2 245
z toho		
Pôdohospodárstvo, rybolov	133	142
Priemysel	298	311
Stavebníctvo	184	209
Obchod	699	760
Hotely, reštaurácie	80	90
Doprava a skladovanie, pošty	149	167
Finančné sprostredkovanie	8	8
Nehnutelnosti, prenájom	368	453
Školstvo	14	11

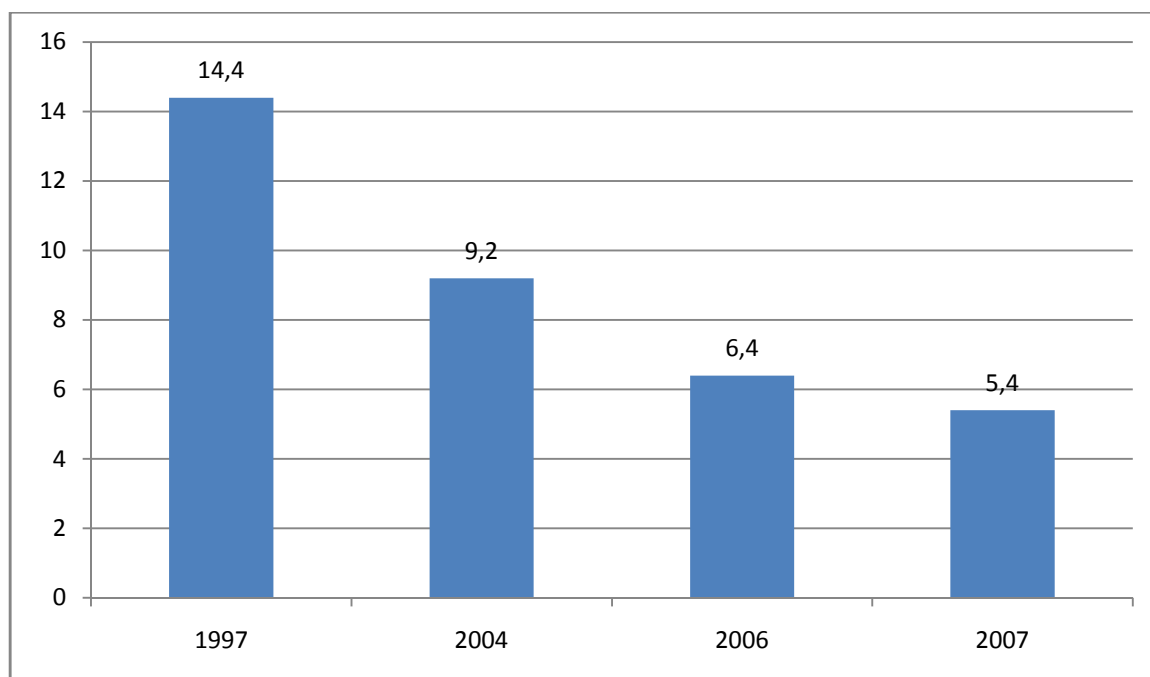
Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Podnikateľská aktivita v rokoch 2006 - 2007 zaznamenala mierny nárast. Zvýšil sa počet právnických aj fyzických osôb. Rast podnikateľskej aktivity sa podieľa nielen na zvyšovaní regionálneho HDP a konkurencieschopnosti, ale prispieva aj k zlepšovaniu kvality života obyvateľov, pretože podnikateľské aktivity prinášajú nové pracovné možnosti.

² Odvetvová klasifikácia ekonomických činností

Počas obdobia rokov 1997 – 2007 miera nezamestnanosti v regióne kontinuálne klesala. Dôvodom poklesu bolo neustále vytváranie nových pracovných miest nielen v Podunajsku, ale aj v celom Trnavskom samosprávnom kraji. Pokles nezamestnanosti bol významným spôsobom ovplyvnený aj prílevom zahraničných investícií.

Graf 1: Miera nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda v období rokov 1997 – 2007 (%)

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné spracovanie, 2009

Záhorský región

V oboch okresoch Záhorského regiónu došlo v období rokov 2006 – 2007 k zvýšeniu počtu podnikov. Na raste sa v okrese Senica v roku 2007 podieľali podniky v oblasti stavebníctva, obchodu a služieb (hotely, reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom), ktorých počet sa v danom roku zvýšil. Zníženie počtu podnikov bolo zaznamenané v pôdohospodárstve, priemysle a v doprave. V okrese Skalica sa v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 zvýšil počet podnikov takmer vo všetkých oblastiach s výnimkou školstva, kde počet subjektov zostal rovnaký, ako v roku 2006.

Tabuľka 14: Počet podnikov a ich štruktúra v okresoch Senica a Skalica v období rokov 2006 – 2007

Ukazovateľ	Okres Senica		Okres Skalica	
	2006	2007	2006	2007
Počet podnikov spolu	720	765	736	779
z toho				
Pôdohospodárstvo, rybolov	36	34	27	31
Priemysel	143	141	134	136
Stavebníctvo	72	76	65	69
Obchod	215	236	261	263
Hotely, reštaurácie	32	36	22	27
Doprava a skladovanie, pošty	60	56	28	37
Finančné sprostredkovanie	3	4	5	6
Nehnuteľnosti, prenájom	131	148	160	171
Školstvo	7	7	6	6

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

V rámci podnikateľských aktivít došlo v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 v okresoch Záhorského regiónu k nárastu podnikateľských subjektov v oboch skupinách – právnické aj fyzické osoby. Na zvýšenie podnikateľskej aktivity v regióne mali vplyv priame zahraničné investície, ktoré sa premietli aj do vzniku priemyselných parkov v oboch okresoch.

V Trnavskom samosprávnom kraji je celkovo vybudovaných 9 priemyselných parkov, pričom najväčšiu plochu pokrývajú práve v okrese Senica. Okrem veľkých zahraničných investorov sú v nich etablované aj viaceré malé a stredné podniky vytvárajúce subdodávateľské siete.

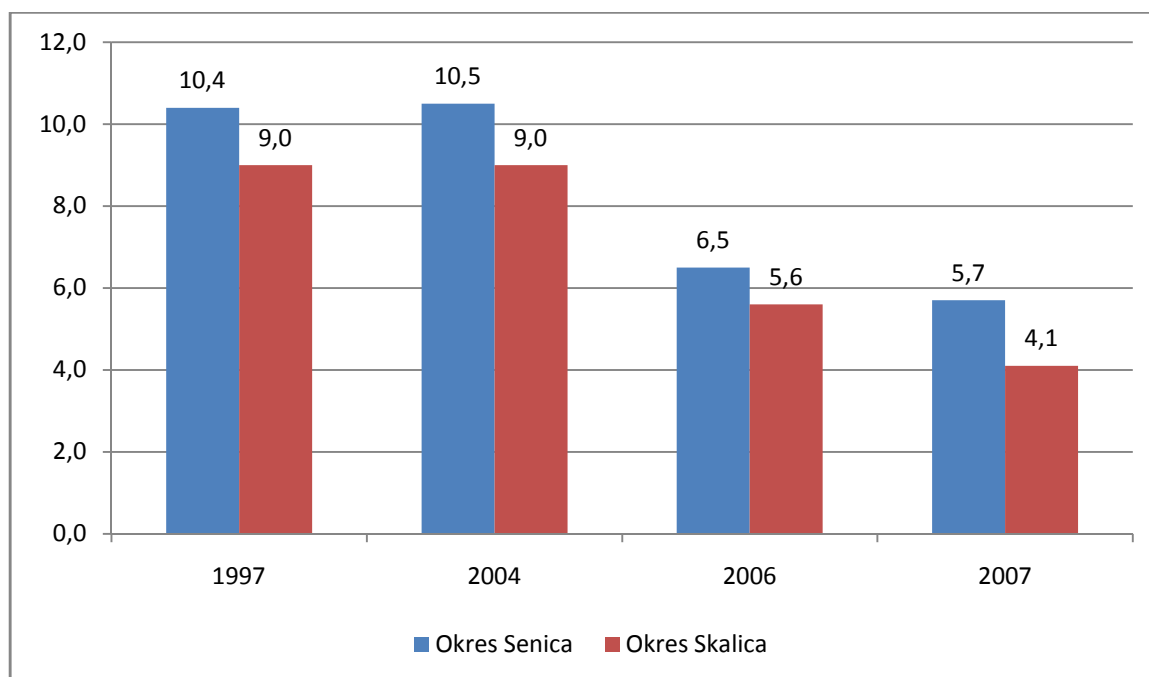
Tabuľka 15: Priemyselné parky na území Záhorského regiónu

Okres	Priemyselný park	Mesto	Rozloha	Etablovaní investori
Senica	Priemyselný park Senica	Senica	204 ha	<ul style="list-style-type: none"> Delphi Automotive systems Slovensko, s.r.o. Slovenský hodváb, a.s. Slovkord, a.s. Arcelor
Skalica	Priemyselný park Skalica	Skalica	1,9 ha	<ul style="list-style-type: none"> INA Protherm

Zdroj: Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja, 2008

Existencia 2 priemyselných parkov v Záhorskom regióne prispela aj k znižovaniu nezamestnanosti. Počas dekády (roky 1997 – 2007) klesla miera nezamestnanosti v okrese Senica o viac než 50% a v okrese Skalica o viac než 40%.

Graf 2: Miera nezamestnanosti v okresoch Záhorského regiónu v období rokov 1997 – 2007 (%)

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Dolnopovažský región

Vo všetkých okresoch Dolnopovažského regiónu došlo v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 k nárastu počtu podnikov. Najviac podnikov sa etablovalo v okrese Trnava, čo je spôsobené tým, že práve tento okres má najlepšie vybudované jednotlivé súčasti technickej

infraštruktúry. Vybudovaná technická infraštruktúra je preto bezpochyby dôležitým lokalizačným faktorom pre etablovanie podnikateľských subjektov v území. V rámci štruktúry podnikov v Dolnopovažskom regióne prevládali v roku 2007 priemyselné podniky a podniky v oblasti obchodu.

Tabuľka 16: Počet podnikov a ich štruktúra v okresoch Dolnopovažského regiónu v období rokov 2006 – 2007

Ukazovateľ	Okres Galanta		Okres Hlohovec		Okres Piešťany		Okres Trnava	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Počet podnikov spolu	1 257	1 413	403	456	1 375	1 461	2 089	2 325
z toho								
Pôdohospodárstvo, rybolov	68	71	21	21	48	47	65	74
Priemysel	217	229	78	88	183	188	270	288
Stavebníctvo	101	115	44	43	94	101	163	189
Obchod	458	493	125	140	477	498	721	779
Hotely, reštaurácie	33	38	18	23	72	76	78	86
Doprava a skladovanie, pošty	102	127	14	20	65	77	138	156
Finančné sprostredkovanie	2	3	0	1	12	15	11	16
Nehnutelnosti, prenájom	208	254	79	90	326	343	533	616
Školstvo	5	6	0	0	9	12	16	17

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Počet podnikateľských subjektov, či už právnických alebo fyzických osôb je najvyšší v okrese Trnava, o niečo nižšia podnikateľská aktivita je v okrese Galanta. Rastúci počet podnikateľských subjektov úzko súvisí s umiestňovaním priemyselných parkov na území regiónu. Z 9 priemyselných parkov, ktoré sa etablovali v Trnavskom samosprávnom kraji, sa 7 z nich nachádza práve v Dolnopovažskom regióne. Najviac je ich v okrese Trnava, pričom najväčšou firmou, ktorá vytvára aj najvyšší počet pracovných príležitostí a možností pre malé a stredné podniky, ako subdodávateľov, je firma PSA Peugeot – Citroen. V okrese Galanta sa

nachádzajú 2 priemyselné parky, ktoré sa rozprestierajú na území s rozlohou viac než 60 ha. V okrese Hlohovec sa nachádza 1 priemyselný park s dvoma etablovanými investormi.

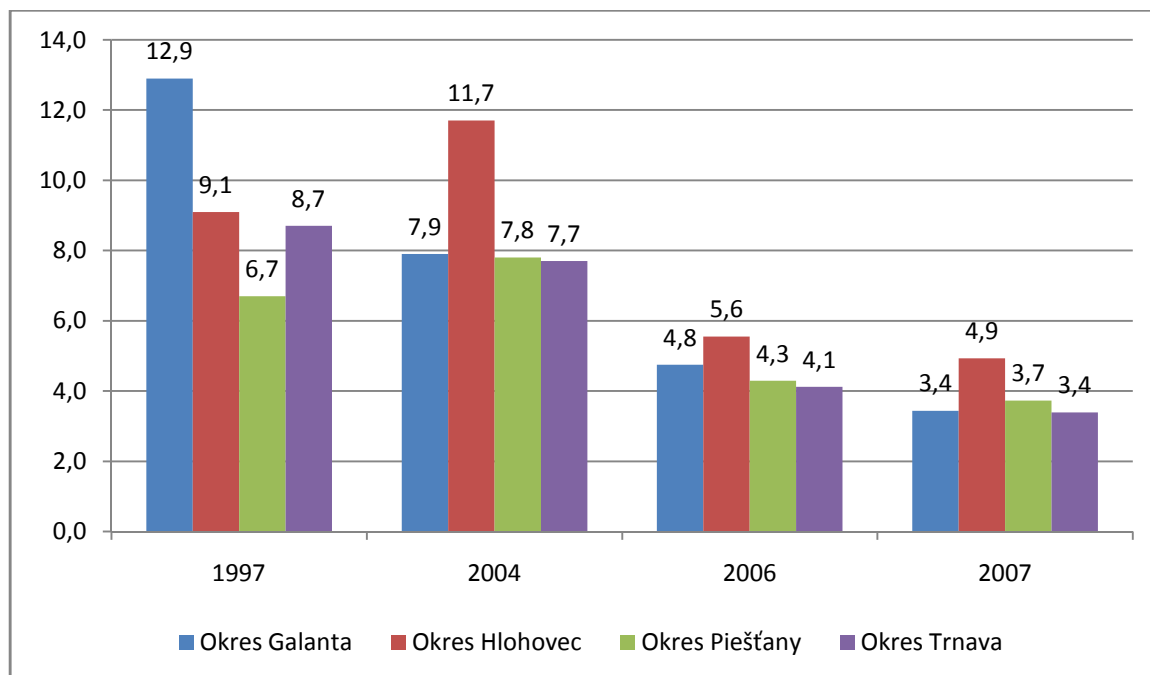
Tabuľka 17: Priemyselné parky na území Dolnopovažského regiónu

Okres	Priemyselný park	Mesto	Rozloha	Etablovaní investori
Galanta	PP Galanta - Východ (IPGA)	Galanta	33,3 ha	<ul style="list-style-type: none"> • Samsung Electronics Slovakia • Jasplastik • Pedrazolli Slovakia • viaceré malé a stredné podniky
	PP Sládkovičovo – západ	Sládkovičovo	30 ha	<ul style="list-style-type: none"> • Bekeart Slovakia, s.r.o. • Monzolit-Fibron, s.r.o. • Madea-S, s.r.o.
Hlohovec	PP Hlohovec	Hlohovec	12 ha	<ul style="list-style-type: none"> • Faurecia • Peter Vetter
Trnava	Trnava Logistics Park	Trnava	18 ha	<ul style="list-style-type: none"> • PSA Peugeot-Citroen • Gefco • Faurecia • Datalogic • Sofitec • Premier • Inergy • Valeo • Magna Donnelly • Streit
	PP Sered'	Sered'	16,4 ha	<ul style="list-style-type: none"> • FM Slovensko • Semmerlock
	PP Šamorín	Šamorín	9 ha	<ul style="list-style-type: none"> • Industry association Vicenza
	PP Voderady	Voderady	29,45 ha	<ul style="list-style-type: none"> • Samsung LCD Slovakia

Zdroj: Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja, 2008

Vo všetkých okresoch Dolnopovažského regiónu v období rokov 1997 – 2007 došlo k poklesu miery nezamestnanosti. V okrese Galanta klesla miera nezamestnanosti v sledovanom období o viac ako 26%, v okrese Hlohovec o viac ako 54%, v okrese Piešťany o viac ako 55% a v okrese Trnava viac ako o 38%.

Graf 3: Miera nezamestnanosti v okresoch Dolnopovažského regiónu v období rokov 1997 – 2007 (%)

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Technická a sociálna infraštruktúra

Podunajský región

Z pohľadu sídelnej štruktúry okres Dunajská Streda – ako súčasť Podunajska - tvorí 67 obcí, z ktorých najväčší podiel tvoria stredne veľké obce. V rámci vybavenosti týchto obcí technickou infraštruktúrou môžeme konštatovať, že až 74,63% všetkých obcí je napojených na verejný vodovod. Oveľa horšia situácia je v zabezpečení obcí verejnou kanalizáciou. Z celkového počtu je napojených na kanalizáciu iba 28,36% obcí. V obciach, kde absentuje verejná kanalizácia a verejný vodovod, využívajú obyvatelia ako zdroj vody vlastné studne a žumpy. Chýbajúca kanalizácia a vodovod môžu byť v obciach limitujúcim faktorom nielen pre obyvateľstvo, ale aj pre podnikateľské subjekty, ktoré by v budúcnosti mali záujem o umiestnenie svojej výroby v týchto obciach.

Tabuľka 18: Vybrané ukazovatele technickej infraštruktúry Podunajského regiónu k 31.12.2007

Ukazovateľ	Okres Dunajská Streda
% podiel obcí s verejným vodovodom	74,63
% podiel obcí s verejnou kanalizáciou	28,36
Hustota diaľnic a ciest I. triedy v km ²	0,06

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Napriek tomu, že dopravná poloha Trnavského samosprávneho kraja je významne exponovaná tak z hľadiska domácej, ako aj medzinárodnej dopravy, hustota diaľnic a ciest I. triedy v regióne predstavuje iba 0,06 km².

Tabuľka 19: Prehľad stavu ciest II. a III. triedy na území Podunajského regiónu (v km)

Ukazovateľ	Veľmi dobrý	Dobrý	Vyhovujúci	Nevyhovujúci	Havarijný	Dĺžka cesty spolu
Okres Dunajská Streda	448,838	12,900	24,135	0	0	458,873

Zdroj: Konceptia financovania výstavby, rekonštrukcií, modernizácie opráv ciest a mostov vo vlastníctve TTSK v rokoch 2007 - 2009

V súvislosti s hodnotením stavu ciest II. a III. triedy, ktoré sú vlastníctvom TTSK, vypracovala Správa a údržba ciest TTSK materiál *Koncepcia financovania výstavby, rekonštrukcií, modernizácie opráv ciest a mostov vo vlastníctve TTSK v rokoch 2007 –2009*. Úlohou tohto materiálu bolo popísať skutočný stav pozemných komunikácií v TTSK, stanoviť možnosti zlepšenia ich stavu v horizonte 3 rokov, ako aj stanoviť finančné zdroje na krytie aktivít súvisiacich so zlepšením ich stavu. Z uvedeného dokumentu vyplynulo, že v okrese Dunajská Streda je celkovo 458,873 km ciest II. a III. triedy, pričom sa predpokladá, že väčšina z nich bude vo veľmi dobrom, resp. dobrom až vyhovujúcom stave.

Tabuľka 20: Počet dokončených bytov v Podunajskom regióne v období rokov 1997 - 2007

Rok	1997	2000	2002	2004	2007
Okres Dunajská Streda	363	466	698	492	643

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TSK 2004-2013, vlastné spracovanie, 2009

Jedným z dôležitých ukazovateľov sociálnej infraštruktúry je bytová výstavba v území. Počas obdobia rokov 1997 až 2002 sa v okrese dynamicky rozvíjala bytová výstavba. Útlm nastal až v roku 2004, kedy sa dokončilo o 206 bytov menej ako v roku 2004. Opätovný rozvoj bytovej výstavby nastal v roku 2007, kedy bolo dokončených 643 bytov.

Záhorský región

Pri porovnaní vybavenosti obcí technickou infraštruktúrou v rámci okresov Záhorského regiónu je jednoznačne vidieť, že okres Senica má o niečo vyšší podiel obcí, ktoré sú napojené na vodovod a naopak nižší podiel obcí napojených na kanalizáciu. V okrese Senica sa nachádza viacero vrtov, studní a minerálnych prameňov, ktoré majú široké využitie v kúpeľnej liečbe, v cestovnom ruchu (termálne kúpaliská a wellness centrá), ale aj ako alternatívne zdroje. Hustota diaľnic a ciest I. triedy je v oboch okresoch na približne rovnakej úrovni.

Tabuľka 21: Vybrané ukazovatele technickej infraštruktúry Záhorského regiónu k 31.12.2007

Ukazovateľ	Okres	
	Senica	Skalica
% podiel obcí s verejným vodovodom	80,65	71,43
% podiel obcí s verejnou kanalizáciou	41,94	61,90
Hustota diaľnic a ciest 1. triedy v km ²	0,08	0,11

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Dĺžka ciest II. a III. triedy je v oboch okresoch približne rovnaká a predpokladá sa, že väčšina z nich bude vo veľmi dobrom, resp. vyhovujúcom stave. V oboch okresoch majú sídlo priemyselné parky, pre ktoré je veľmi dôležitým faktorom práve dopravná dostupnosť, ako aj kvalita ciest v území.

Tabuľka 22: Prehľad stavu ciest II. a III. triedy na území Záhorského regiónu (v km)

Ukazovateľ	Veľmi dobrý	Dobrý	Vyhovujúci	Nevyhovujúci	Havarijný	Dĺžka cesty spolu
Okres Senica	142,481	18,305	93,524	0	0	254,310
Okres Skalica	82,716	13,758	6,646	0	0	252,968

Zdroj: Konceptia financovania výstavby, rekonštrukcií, modernizácie opráv ciest a mostov vo vlastníctve TTSK v rokoch 2007 - 2009

V okrese Senica počas obdobia rokov 1997 až 2000 rástol počet dokončených bytov. V roku 2002 však poklesol v porovnaní s rokom 2000 o 122 a tento negatívny trend pretrval až do roku 2004, kedy sa dokončilo o 27 bytov menej ako v roku 2002. V roku 2007 bolo dokončených už iba 94 bytov. Podobne sa bytová výstavba rozvíjala aj v okrese Skalica, kedy počet dokončených bytov rástol až do roku 2002. V roku 2004 bolo dokončených iba 118 bytov. V roku 2007 sa situácia zmenila a v okrese sa dokončilo 137 bytov.

Tabuľka 23: Počet dokončených bytov v okresoch Záhorského regiónu v období rokov 1997 - 2007

Rok	1997	2000	2002	2004	2007
Okres Senica	42	274	152	125	94
Okres Skalica	18	118	373	118	137

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TSK 2004-2013, vlastné spracovanie, 2009

Dolnopovažský región

Jedným z dôvodov pomerne dobrej vybavenosti obcí technickou infraštruktúrou v okrese Galanta je aj skutočnosť, že územie okresu sa nachádza v Centrálnej depresii Podunajskej Panvy (Galantská priehlbina a jej okolie), ktorá je považovaná za oblasť s vysokou geotermickou aktivitou. To dáva predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu v tejto oblasti. Podiel obcí vybavených verejným vodovodom dosahuje viac ako 97%. Hlohovec, ako jediný okres Trnavského samosprávneho kraja, má vybudovaný verejný vodovod vo všetkých 24 obciach, aj keď má paradoxne v rámci Dolnopovažského regiónu najnižšiu konektivitu obcí na kanalizáciu (asi 29%). Hustota diaľnic a ciest I. triedy je vo všetkých okresoch Dolnopovažského regiónu na približne rovnakej úrovni.

Tabuľka 24: Vybrané ukazovatele Dolnopovažského regiónu k 31.12.2007

Ukazovateľ	Okres			
	Galanta	Hlohovec	Piešťany	Trnava
% podiel obcí s verejným vodovodom	97,22	100	92,59	82,22
% podiel obcí s verejnou kanalizáciou	36,11	29,17	33,33	53,33
Hustota diaľnic a ciest 1. triedy v km ²	0,09	0,10	0,10	0,11

Zdroj: Štatistický úrad SR, vlastné spracovanie, 2009

Z hodnotenia kvality ciest II. a III. triedy vyplýva, že z celkovej dĺžky je vo veľmi dobrom stave viac než 90,7%. Táto pomerne vysoká kvalita ciest v rámci regiónu súvisí s priemyselným charakterom územia, alokáciou priemyselných parkov a pomerne novo vybudovanou cestnou infraštruktúrou - predovšetkým v okrese Trnava.

Tabuľka 25: Prehľad stavu ciest II. a III. triedy na území Dolnopovažského regiónu (v km)

Ukazovateľ	Veľmi dobrý	Dobrý	Vyhovujúci	Nevyhovujúci	Havarijný	Dĺžka cesty spolu
Okres Galanta	216,538	6,135	25,251	0	0	247,924
Okres Hlohovec	87,381	10,001	20,289	0	0	117,671
Okres Piešťany	124,971	0,644	0,212	0	0	125,827
Okres Trnava	246,409	4,206	2,353	0	0	252,968

Zdroj: Konceptia financovania výstavby, rekonštrukcií, modernizácie opráv ciest a mostov vo vlastníctve TTSK v rokoch 2007 – 2009

Zo štatistiky dokončených bytov v jednotlivých okresoch Dolnopovažského regiónu vyplýva, že najväčší „stavebný boom“ v bytovej výstavbe bol zaznamenaný v roku 2002, kedy bolo vo všetkých okresoch dokončených najviac bytov: okres Galanta - 1 337, okres Hlohovec – 515, okres Piešťany – 933 a v okrese Trnava – 1 454. V roku 2004 sa situácia zmenila a vo všetkých okresoch došlo k utlmeniu bytovej výstavby, čo sa prejavilo aj v nižšom počte odovzdaných bytov. Obrat nastal v roku 2007, kedy vo všetkých okresoch regiónu sledujeme opätovný nárast bytovej výstavby, čo sa prejavilo vo zvýšenom počte dokončených bytov.

Tabuľka 26: Počet dokončených bytov v okresoch Dolnopovažského regiónu v období rokov 1997 - 2007

Rok	1997	2000	2002	2004	2007
Okres Galanta	121	203	1337	180	395
Okres Hlohovec	36	135	515	81	175
Okres Piešťany	129	193	933	240	359
Okres Trnava	99	400	1454	439	885

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TSK 2004-2013, vlastné spracovanie, 2009

Spoločenské aktivity a cestovný ruch

Trnavský samosprávny kraj je zriaďovateľom 18 kultúrnych inštitúcií, medzi ktoré patrí – 6 múzeí (Žitnoostrovne múzeum v Dunajskej Strede, Vlastivedné múzeum v Galante, Vlastivedné múzeum v Hlohovci, Balneologické múzeum v Piešťanoch, Západoslovenské múzeum v Trnave a Záhorské múzeum v Skalici), 2 galérie (Galéria Jána Koniarka v Trnave a Záhorská galéria v Senici), 4 knižnice (Žitnoostrovná knižnica v Dunajskej Strede, Galantská knižnica v Galante, Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave a Záhorská knižnica v Senici), 4 osvetové strediská (Žitnoostrovne osvetové stredisko v Dunajskej Strede, Galantské osvetové stredisko v Galante, Trnavské osvetové stredisko v Trnave a Záhorské osvetové stredisko v Senici), hvezdáreň s planetáriom v Hlohovci a jediné divadlo s profesionálnou v kraji, umiestnené v Trnave. Sieť uvedených regionálnych organizácií dopĺňajú na miestnej úrovni knižnice, kiná, amfiteátre, kultúrne domy/osvetové zariadenia, pamätné izby či domy, ale aj mestské, obecné či súkromné múzeá a galérie. Predpokladom pre realizáciu a rozvoj kultúry v kraji sú aj desiatky neverejných združení, spolkov, osôb pôsobiacich v kultúrno-osvetovej činnosti. Z hľadiska vlastnej realizácie kultúrnych, spoločenských, výchovno-vzdelávacích, súťažných či festivalových aktivít, Trnavský samosprávny kraj patrí medzi najaktívnejšie regióny Slovenska.

Aj keď Trnavský samosprávny kraj nepatrí medzi regióny s masívnym výskytom kultúrnych pamiatok – čo do počtu - kultúrne pamiatky sa nachádzajú takmer na celom jeho území a vytvárajú tak potenciál pre ich využívanie v cestovnom ruchu. Ich najväčší počet môžeme nájsť v mestskej pamiatkovej rezervácii v Trnave a mestských pamiatkových zónach v Piešťanoch, v Hlohovci a v Skalici. V krajskom meste sa nachádza až 150 nehnuteľných kultúrnych pamiatok z celkového počtu 592. Pamiatky ľudovej architektúry môžeme vo väčšom meradle nájsť v okrese Senica. Najstaršia časť obce Plavecký Peter bola vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry a v Sobotišti nájdeme chránenú pamiatkovú zónu Habánsky dvor. Unikátnym kultúrnym a historickým dedičstvom je socha Moravianskej Venuše s odhadovaným vekom približne 23 tisíc rokov, ktorá je považovaná za najstarší umelecký výtvarný prejav na území Slovenska (nález bol uskutočnený v Moravanoch nad Váhom). Napriek prevažne rovinatému charakteru územia Trnavského samosprávneho kraja sa tu nachádza viacero hradov a zrúcanín. Jediným zachovalým a dodnes využívaným je Smolenický zámok (okres Trnava), v ktorom sídli Slovenská akadémia vied. Šintavský hrad,

dnes nazývaný Seredský kaštieľ (okres Galanta) a zámok v Hlohovci by po náležitej rekonštrukcii mohli tiež slúžiť najrôznejším účelom. Zo zrúcanín hradných areálov sú to Dobrá Voda (okres Trnava), Branč (Podbranč, okres Senica), Korlátka (Cerová, okres Senica) a Ostrý Kameň (Buková, okres Trnava). Za súčasť kultúrneho dedičstva môžeme považovať aj sakrálnu architektúru - v Trnavskom kraji sa nachádza viac ako 300 kostolov rôznych cirkví. Veľký význam pre celé Slovensko má kostol sv. Margity Antiochijskej v Kopčanoch (okres Skalica). Ide totiž o jediné zachovanú stavbu v takmer pôvodnom stave z čias Veľkej Moravy. Ďalšiu pamiatku Veľkej Moravy môžeme nájsť v obci Ducové (okres Piešťany). Je to archeologická pamiatka, kde môžeme vidieť pôdorysy kostolíka a obydlí. Významné sú v rámci Slovenska aj románske kostolíky – rotundy. Nájsť ich môžeme v Skalici, v Jalšovom (okres Hlohovec) a Križovanoch nad Dudváhom (okres Trnava).

Geografické, klimatické a hydrologické charakteristiky predurčujú všetky regióny Trnavského samosprávneho kraja pre rôzne formy cestovného ruchu, napr. cykloturistika, kúpeľná turistika, vodná turistika, pešia turistika, poľovnícka turistika a pod. Z hľadiska rozvoja vidieka je dôležitou formou cestovného ruchu vidiecky cestovný ruch, ktorý prispieva k jeho rozvoju. Jeho podstatou nie je len poskytovanie ubytovacích a stravovacích služieb, ale predovšetkým animačných činností, ktoré sú typické pre vidiek (napr. kosenie trávy, zber drobného a lesného ovocia, zabíjačky, dojenie zvierat a pod.). Tento druh služieb v cestovnom ruchu súčasne predstavuje doplnkový príjem pre podnikateľov v poľnohospodárstve na vidieku. V rámci Trnavského samosprávneho kraja bolo podľa Údajov Slovenského združenia podnikateľov v agroturistike v roku 2008 evidovaných celkom 6 agroturistických podnikateľských subjektov. Z toho 1 subjekt je v okrese Dunajská Streda, 1 subjekt v okrese Galanta, 4 subjekty v okrese Senica a 1 subjekt v okrese Trnava.

Podunajský región

Obyvatelia Podunajska žijú bohatým spoločenským životom. K tradičným zvykom, ktoré si väčšina obcí stále udržiava, patria zvyky spojené s jednotlivými ročnými obdobiami (napr. fašiangy, vítanie jari, stavanie májov, dožinky, mikulášske nádielky, vianočné koledovanie a pod.). K takýmto patria aj kultúrne podujatia približujúce tradičné zvyklosti obyvateľov Žitného ostrova spojené s predajom miestnych špecialít a ukázkami remesiel (pečenie chleba, kováčstvo,...) – „Tajomstvo Dobrohošťských pecí“, ktoré organizuje obec Dobrohošť, alebo „Žitnoostrovský jarmok“ - tradičný jarmok - prehliadka ľudových remesiel a zručností spojená s kultúrnymi podujatiami. Mesto Veľký Meder každoročne organizuje Trojdňové mestské kultúrne slávnosti – prehliadku ľudových remesiel a zručností spojenú s kultúrnymi podujatiami. Mestské kultúrne stredisko v Dunajskej Strede organizuje kultúrno – spoločenské podujatie „Dunajskostredské leto“. Okrem týchto aktivít sa v obciach a mestách okresu uskutočňujú aj rôzne kultúrno–športové akcie (napr. každoročné Vyhodnotenie najlepších športovcov mesta Šamorín - Šport Gala, SAMARIA CUP – medzinárodná súťaž v rýchlostnej kanoistike na jazere Lagúna v Čilistove, Konský jarmok - Kultúrne dni Mateja Korvína, ktorý organizuje mesto Veľký Meder, Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny v Termal Parku Veľký Meder, Celoštátne konské dostihy s ukázkami jazdeckého umenia – Klátovský pohár, ktoré organizuje obec Dunajský Klátov, Coupe de Samaria - medzinárodný turnaj v šerme flouretom kadetov a kadetiek, ktorý organizuje mesto Šamorín), alebo turistické aktivity (napr. Pochod pri malom Dunaji, ktorý každoročne organizuje Obecný úrad Potônske Lúky).

V Podunajske sa nachádza spolu niekoľko stoviek nehnuteľných a hniteľných kultúrnych pamiatok.

Tabuľka 27: Počet nehnuteľných a hniteľných kultúrnych pamiatok v okrese Dunajská Streda

Nehniteľné kultúrne pamiatky		Hniteľné kultúrne pamiatky	
Pamiatkový objekt	Kultúrna pamiatka	Pamiatkový predmet	Kultúrna pamiatka
79	54	256	143

Zdroj: Stratégia rozvoja cestovného ruchu na území Trnavského samosprávneho kraja, 2008

Medzi najvýznamnejšie, ktoré sú potenciálom pre ďalší rozvoj cestovného ruchu v území, môžeme napríklad zaradiť:

- Pôvodne gotický, rímsko-katolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie zo 14. storočia na Vámbéryho námestí v Dunajskej Strede; Žltý kaštieľ v Dunajskej Strede z prvej polovice 18. storočia, ktorý je dnes sídlom Žitnoostrovneho múzea s etnografickými a archeologickými expozíciami; Vermesova vila v Dunajskej Strede, postavená na prelome 19. – 20. storočia, ktorá slúži ako priestor pre kultúrne podujatia; Vodný mlyn pri Dunajskom Klátove - je jedným z mála zachovaných vodných mlynov na Slovensku so spodným náhomom; Vodné dielo Gabčíkovo - s elektrárnou a dvoma plavebnými komorami pre lodnú dopravu; Kolový mlyn v Jahodnej patrí k zaujímavým dreveným vodným mlynom na Malom Dunaji; Budova reformovaného kostola v Šamoríne, ktorá je jedným z najstarších a najkrajších kostolov na Žitnom ostrove (pôvodne postavený v 13. storočí v románskom štýle); Synagóga v Šamoríne, ktorá bola postavená v roku 1912. Jej vnútorný priestor je kombináciou viacerých architektonických štýlov;

Pre športové resp. wellness aktivity sú určené predovšetkým:

- Termálny park Dunajská Streda, ktorý patrí medzi najobľúbenejšie a najnavštevovanejšie strediská Žitného ostrova. Termálna voda má priaznivé účinky pri chorobách pohybového ústrojenstva; Termalpark Veľký Meder – areál termálneho kúpaliska obkolesený 100 ha lesoparkom. Termálna voda má blahodarné účinky na pohybové ústrojenstvo, chrbticu, svalstvo a taktiež s regeneračnými účinkami na ľudský organizmus;

Záhorský región

V 52 obciach okresov Senica a Skalica sa každoročne konajú mnohé kultúrne, kultúrno–spoločenské, či športové podujatia. Záhorská galéria usporadúva regionálnu výstavu neprofesionálnej výtvarnej tvorby umelcov z okresov Senica a Skalica, poľovníci v Senici každoročne usporadúvajú Reprezentačný poľovnícky ples. Dobrovoľný požiarny zbor v spolupráci s mestom Senica a Mestským požiarnym zborom udržiavajú tradície v podobe rôznych kultúrno–spoločenských podujatí, napr. pochovávanie basy. Obec Gbely na podporu tradícií usporadúva folklórny festival krojovaných skupín. Záhorské osvetové stredisko usporadúva rôzne podujatia, ako napr. prehliadky detskej dramatickej tvorivosti, regionálnu súťažnú výstavu neprofesionálnej fotografickej tvorby, súťažnú prehliadku divadelných súborov Trnavského kraja. Záhorská knižnica usporadúva celoslovenskú literárnu súťaž „Literárna Senica Ladislava Novomestského“. Zo športových akcií je známe otváranie (odomykanie) vody Baťov kanál na rieke Morava. Obec Sobotište usporadúva každoročne pre nadšencov turistiky „Sobotišskú pätnástku“ a tiež „Chodníkom Viktora Beniaka. V obci Petrova Ves sa usporadúvajú preteky historických automobilov. Centrum voľného času v Senici usporadúva Národnú cyklistickú súťaž o putovný pohár olympijského víťaza Antona Tkáča. Obec Borský Mikuláš zase usporadúva medzinárodné chodecké preteky. Mesto Senica uskutočňuje Záhorácky maratón a polmaratón, turistiku – Senická maširovka, Partizánska vatra, Silvestrovský beh. Obec Kopčany usporadúva preteky v hipoturistike. Obec Šaštín organizuje turistický pochod Šaštínskymi bormi. Mesto Skalica usporadúva medzinárodný cestný beh. Otvorenie Skalických pamiatok a letnej turistickej sezóny sa každoročne uskutočňuje v rámci podujatia „Skalický trdlofest“. Okrem toho mesto usporadúva aj ukážky remeselnej výroby vrátane jarmoku, kultúrne a spoločenské podujatia v rámci podujatia „Skalické dni“. Medzi známe zábavno–súťažné podujatia patrí aj Deň otvoreného letiska pri príležitosti MDD, Drakiáda – zábavno–súťažné podujatie pre deti, púšťanie šarkanov, vyhliadkové lety, Country festival „Radimovská Šopa“ sa koná každoročne v obci Radimov. Mesto Holíč usporadúva Martinský Holíčsky jarmok. Obec Podbranč usporadúva tradičné celoslovenské evanjelické bohoslužby na zrúcanine hradu Branč a tiež aj tradičné podujatie s detskými súťažami s ukážkou historického šermu a sokoliarstva. Mesto Senica, ako aj iné subjekty nielen pre svojich obyvateľov usporadúvajú Senické kultúrne leto, Senický jarmok, výstavu hydiny, holubov a králikov, tradičný dostihový pretek v areáli PD Senica, hasičskú súťaž „O pohár primátora mesta“, medzinárodnú súťažnú výstavu prác žiakov ZUŠ, festival divadla, či stretnutie najlepších študentov mesta s primátorom.

Podobne ako v Podunajsku, aj v oboch okresoch Záhorského regiónu sa nachádza viac hnutelných kultúrnych, ako nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Tabuľka 28: Počet nehnuteľných a hnutelných kultúrnych pamiatok v okresoch Záhorského regiónu

Ukazovateľ	okres Senica	okres Skalica
Nehnuteľné kultúrne pamiatky	215	188
z toho		
Pamiatkový objekt	126	120
Kultúrna pamiatka	89	68
Hnuteľné kultúrne pamiatky	549	399
z toho		
Pamiatkový predmet	392	288
Kultúrna pamiatka	157	111

Zdroj: Stratégia rozvoja cestovného ruchu na území Trnavského samosprávneho kraja, 2008

Z pamiatok, ktoré sa nachádzajú na území regiónu, patria medzi najznámejšie v okrese Senica nasledovné:

- Rímskokatolícky farský kostol Panny Márie z roku 1631 v Senici; Gotická kaplnka svätej Anny zo začiatku 15. storočia v Senici; Neskorobarokový kaštieľ z roku 1760 v Senici; Zvonica postavená v roku 1860 v mestskej časti Kunov; Pomník povstalcov 1848 – 1849 na pamiatku popravených účastníkov slovenského odboja v Senici; Habánsky dvor v Sobotišti so zachovanými budovami starého mlyna, radnice, klúčiarne, kaplnky postavenej v roku 1873, zvoničky, džbánkarskej dielne, bývalej školy, hospodárskych stavieb – stodôl, pivníc a niekoľkých domov; Renesančno-barokový kaštieľ v Sobotišti – pôvodne renesančno-baroková budova pochádza z roku 1636; Hvezdáreň v Sobotišti, ktorá má v kupole umiestnený teleskop; Zrúcanina hradu Branč v obci Podbranč, ktorý vznikol v polovici 13. storočia; Zrúcanina hradu Korlátka v Cerovej, ktorý bol postavený v polovici 13. storočia; Pamätný dom Jozefa Miloslava Hurbana v Hlbokej; Sekulské múzeum v Sekuliach, ktoré pozostáva zo sedliackeho remeselníckeho dvora, ktorého súčasťou je dobová izba s krojmi, kuchyňa s náradím a dielňa na výrobu sekulskej keramiky; Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry v obci Plavecký Peter; Renesančno-barokový kaštieľ z roku 1700 v obci

Cerová; Rodný dom Jána Hollého s pamätnou tabuľou v obci Borský Mikuláš;
Bazilika Sedembolestnej Panny Márie v obci Šaštín – Stráže;

Športové aktivity a wellness aktivity sa sústreďujú predovšetkým na:

- Kunovskú priehradu a Kúpele Smrdáky, ktoré sú vhodné pre liečbu kožných chorôb a ochorení pohybového aparátu;

Medzi známe pamiatky v okrese Skalica patria napríklad:

- Rotunda sv. Juraja v Skalici; Jurkovičov dom v Skalici; Pamiatková zóna v Skalici, ktorá predstavuje v celosti zachovaný historický priestor, ohraničený mestským opevnením – fortifikačným múrom, predstavujúcim hradby, v ktorých dominujú historické stavby kostolov a kláštorov, ako aj honosných meštiackych domov sústredených spolu s kultúrnym domom a radnicou okolo hlavného námestia, v strede s farským kostolom; Františkánsky komplex v Skalici, ktorý v sebe uchováva sakrálnosť doby v podobe dochovaného františkánskeho kostola a kláštorného komplexu s rajským nádvorím a krížovými chodbami, záhradu v podobe voľného uzavretého priestranstva bezprostredne pod hradbami mesta, ktoré sa využíva na organizovanie kultúrnych aktivít; Pilárikovský mlyn v Skalici, ktorý bol postavený v medzivojnovom období a zachovalosť technológie pre spracovanie obilia a výroby múky v interiéri mlyna je jedinečná pre región Záhoria; Žrebčín pri Kopčanoch vybudovaný v 18. storočí ako prvý na území Slovenska;

Dolnopovažský región

V 4 okresoch Dolnopovažského regiónu žijú obyvatelia rušným spoločenským životom. Zo športových akcií sú známe masové bežecké preteky „Trojkráľová šestka“, ktoré organizuje mesto Trnava. Mesto okrem toho organizuje aj súťaž v latinsko-amerických tancoch, medzinárodnú olympiádu detí a mládeže, celoštátnu nonstop jazdu cykloturistov, medzinárodný cestný beh, či súťaž rádiom riadených leteckých modelov. Mesto Galanta usporadúva futbalový turnaj o Pohár mesta, beh Galantou, Galantské karate cup, tenisový turnaj, turnaj v kolkoch, turnaj v jude, vianočný turnaj v hádzanej a pod.. Obec Kľačany organizuje celookresnú akciu - skok do výšky „Kľačianska latka“. Obec Moravany nad Váhom pre milovníkov rybníctva organizuje preteky v love pstruhov na mušku a prívlač. Obec Bojničky usporadúva tradičný jarný beh. Mesto Piešťany usporadúva medzinárodný tenisový turnaj juniorov, či preteky historických vozidiel,. Obec Koplotovce usporadúvajú mariášový turnaj. Obec Dvorníky usporadúva beh Teryho Foxa. Obec Dubovany organizuje celoslovenské bežecké preteky. Medzi kultúrno-spoločenské podujatia, ktoré sa organizujú každoročne, patria aj reprezentačné plesy miest, trhy a jarmoky. Galantské osvetové stredisko v spolupráci s mestom a Mestským kultúrnym strediskom organizuje pre záujemcov umenia vernisáže a výstavy prác členov Klubu výtvarníkov okresu Galanta. Mesto Trnava usporadúva súťažnú výstavu vín s medzinárodnou účasťou vystavovateľov, knižný salón, cyklus koncertov vážnej hudby, medzinárodný festival gospelovej hudby, krajskú prehliadku komornej hudby, medzinárodný festival world music, country a bluegrassovej hudby a tancov, Radničné hry, Trnavské záhradné slávnosti, Trnavské kultúrne leto, Trnavské organové dni. Mesto Hlohovec usporadúva týždeň slovenských knižníc, medzinárodnú výtvarnú súťaž v tvorbe knižnej značky. V obci Dvorníky sa koná ochutnávka vín. Mestské kultúrne stredisko v Piešťanoch organizuje promenádne koncerty, koncert „Country Lodenica“ ako aj otvorenie letnej kúpeľnej sezóny, výstavu diel sochárov inštalovaných v parku kúpeľného ostrova pre širokú verejnosť. Známym podujatím je aj „Victoria Regia“ – medzinárodná súťaž v aranžovaní a viazaní kvetov. Mesto Sered' organizuje Seredský hodový jarmok, mesto Sládkovičovo „Sládkovičovské kultúrne dni“. Obec Červeník organizuje každoročne slávnosť spevu, hudby a tanca – „Medzinárodný družstevný deň“. Klub športovej kynológie vo Vrbovom, ale aj v meste Piešťany usporadúvajú výstavy rôznych plemien psov. Na zachovaní tradícií sa podieľa aj obec Krakovany, ktorá organizuje folklórny festival, mesto Trnava organizuje folklórny festival s medzinárodnou účasťou „Trnavská brána“, obec

Madunice každoročne usporadúva „Cibuľové slávnosti“ – kultúrno-spoločenské podujatie na oslavu úrody cibule s bohatým sprievodným programom s ochutnávkou cibuľových špecialít.

Existujúce nehnuteľné pamiatkové objekty sú koncentrované najmä v okrese Trnava. Vlastné mesto Trnava získalo v roku 1987 status mestskej pamiatkovej rezervácie a univerzitné budovy nachádzajúce sa na jeho území boli už v roku 1970 vyhlásené za národné kultúrne pamiatky. Najmenej nehnuteľných pamiatkových objektov, tvoriacich kultúrne pamiatky, je v okresoch Galanta a Hlohovec. Športový, wellness a relaxačný potenciál má najmä okres Piešťany a okres Galanta.

Tabuľka 29: Počet nehnuteľných a huteľných kultúrnych pamiatok v okresoch Dolnopovažského regiónu

Ukazovateľ	Okresy			
	Galanta	Hlohovec	Piešťany	Trnava
Nehuteľné kultúrne pamiatky	126	112	229	475
z toho				
Pamiatkový objekt	81	71	141	268
Kultúrna pamiatka	45	41	88	207
Huteľné kultúrne pamiatky	212	115	231	990
z toho				
Pamiatkový predmet	144	90	165	730
Kultúrna pamiatka	68	25	66	260

Zdroj: Stratégia rozvoja cestovného ruchu na území Trnavského samosprávneho kraja, 2008

V okrese Galanta patria medzi najznámejšie pamiatky:

- Renesančný kaštieľ v Galante; Neogotický kaštieľ v Galante; Neogotická pohrebná kaplnka v Galante; Rímskokatolícky kostol sv. Štefana Kráľa v Galante; Kaštieľ Esterházyovcov, stojaci na bývalom opevnení Vodného hradu Šintava z roku 1841 v Seredi; Rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľa z roku 1835; Rímskokatolícky Panny Márie Nanebovzatej z roku 1781; Pôvodne renesančný kaštieľ (prestavený na neogotický v roku 1885) v Sládkovičove; Rímsko-katolícky kostol Nanebovzatia

Panny Márie v Sládkovičove; Mauzóleum Kuffnerovcov v Sládkovičove; Trojičný stĺp v Sládkovičove; Vodný kolový mlyn v Jelke a vodný mlyn pri Tomášikove;

Príležitosti pre športové aktivity a wellness aktivity poskytuje napríklad:

- Termálne kúpalisko Vincov les; Termál Centrum Galandia v Galante; Termálne kúpalisko Horné Saliby, Vodná priehrada Kráľová;

V okrese Hlohovec medzi najznámejšie pamiatky zaraďujeme:

- Zámok, pôvodne stredoveký hrad a zámocký park s francúzskymi terasami v Hlohovci; Farský kostol sv. Michala v Hlohovci; Kaplnka sv. Anny z 18. storočia v Hlohovci; Kostolík sv. Ducha v Hlohovci; Františkánsky kláštor s príľahlým kostolom Všetechsvätých z 15. storočia v Hlohovci; Kostol Krista Kráľa v Hlohovci; Renesančná pevnosť, ktorá bola stavaná podľa vzoru talianskeho hradu v Leopoldove;

V okrese Piešťany medzi najznámejšie pamiatky patria najmä:

- Kúpeľný komplex v Piešťanoch; Kúria Mórica Beňovského z 18. storočia vo Vrbovom, Synagóga postavaná v maurskom slohu z 19. storočia vo Vrbovom; Renesančný kaštieľ zo 16. storočia v obci Moravany nad Váhom; Moravianske múzeum Jantárovej cesty; Ranno-baroková Kúria z prelomu 17. a 18. storočia v Krakovanoch; Archeologická lokalita – veľkomoravské hradisko Kostolec z 9. a 10. storočia v obci Ducové;

Pre relaxačné aktivity sú určené najmä:

- Kúpele Piešťany; Jazero Sĺňava; Kúpalisko Eva v Piešťanoch; Lesopark – Červená veža;

V okrese Trnava medzi najznámejšie pamiatky patria:

- Trnavské opevnenie v Trnave; Mestská veža v Trnave; Súsošie Najsvätejšej Trojice v Trnave; Katedrála sv. Jána Krstiteľa, tzv. univerzitný kostol v Trnave; Dóm sv.

Mikuláša v Trnave; Oláhov seminár v Trnave; Evanjelický kostol v Trnave; Kostol sv. Heleny v Trnave; Kostol Nanebovzatia Panny Márie – klariský v Trnave; Kostol sv. Anny – uršulínsky s kláštrom v Trnave; Kostol sv. Jozefa – paulínsky v Trnave; Kostol Najsvätejšej Trojice – jezuitský v Trnave; Kostol sv. Jakuba staršieho, apoštola v Trnave; Arcibiskupský palác v Trnave; Súsošie sv. Jozefa v Trnave; Dom hudby v Trnave; Rubrorum v Trnave; Marianum v Trnave; Šľachtický konvikt v Trnave; Štefaneum v Trnave; Synagóga status quo ante v Trnave; Ortodoxná synagóga v Trnave; Smolenický zámok; Zrúcanina hradu Ostrý Kameň; Ruiny hradu Dobá Voda; Zrúcanina kostola a kláštora sv. Kataríny pri Dehticiach;

Konkurenčné výhody regiónov

Na základe analýzy sídelnej štruktúry a rozvojových faktorov jednotlivých regiónov (pôdny fond, demografický potenciál, ekonomický potenciál, sociálna a technická infraštruktúra), ako aj spoločenských aktivít, kultúrnej infraštruktúry a podmienok pre cestovný ruch, môžeme pre jednotlivé regióny stanoviť niekoľko konkurenčných výhod (tabuľka č. 30).

Tabuľka 30: Konkurenčné výhody regiónov TTSK

Konkurenčná výhoda	Podunajský región	Záhorský región	Dolnopovažský región
Vysoký podiel kategórie stredných obcí	☑	☑	☑
V rámci poľnohospodárskej pôdy vysoký podiel ornej pôdy	☑	☑	☑
Vysoký podiel vodných plôch	☑	-	-
Vysoký podiel lesnej pôdy	-	☑	☑
Kladné migračné saldo	☑	☑	☑
Nárast podnikateľskej aktivity	☑	☑	☑
Pokles miery nezamestnanosti	☑	☑	☑
Vysoký podiel obcí s verejným vodovodom	☑	☑	☑
Dobrý, resp. vyhovujúci stav ciest II. a III. triedy	☑	☑	☑
Rozvoj bytovej výstavby	☑	☑	☑
Bohatý kultúrno–spoločenský život	☑	☑	☑
Výskyt hnutelných aj nehnuteľných kultúrnych pamiatok	☑	☑	☑
Agropodnikateľské subjekty	☑	☑	☑

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2009

Realizácia stratégie a akčného plánu

Princípy politiky rozvoja vidieka sú formulované tak na nadnárodnej úrovni v rámci Európskeho spoločenstva, ako aj na národnej úrovni, kde danú oblasť zastrešuje Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Trnavský samosprávny kraj by mal plniť úlohu aktívneho sprostredkovateľa medzi tvorcami politík na národnej úrovni a predstaviteľmi miestnych samospráv s cieľom zníženia regionálnych disparít medzi vidieckymi a mestskými regiónmi a pre rovnomerný rozvoj celého kraja. TTSK by preto mal v tomto kontexte **podporovať všetky aktivity súvisiace s rozvojom vidieckych sídiel**, a to počnúc informačno-propagačnými akciami zameranými na zviditeľnenie vidieka, cez kultúrno-spoločenské podujatia zamerané na zachovanie miestnych vidieckych tradícií až po aktívnu spoluprácu s predstaviteľmi miestnej samosprávy, ako aj ústredných orgánov štátnej správy.

Vízia v oblasti vidieckeho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja predpokladá, že Trnavský samosprávny kraj bude regiónom:

- zabezpečujúcim vysokú kvalitu života pre svojich obyvateľov;
- poskytujúcim zaujímavé podnikateľské prostredie;
- prítiahlivým pre návštevníkov a potenciálnych partnerov;
- konkurencieschopným minimálne na národnej úrovni, rovnomerne sa rozvíjajúcim a založeným na trvalo udržateľnom využití vlastného potenciálu.

Na základe výsledkov analýzy a zrealizovaného prieskumu potrieb v rámci *Stratégie rozvoja vidieka na území TTSK* boli stanovené **tri strategické oblasti** ďalšieho rozvoja, a to:

- Sociálna oblasť;
- Ekonomický rozvoj;
- Rozvoj infraštruktúry;

Pre oblasť sociálneho rozvoja bol v stratégii stanovený zámer „Ľudský potenciál podporujúci vzájomnú komunikáciu, aktívnu spoluprácu a výmenu skúseností od lokálnej po

cezhraničnú úroveň, ktoré prispievajú ku komplexnému rozvoju územia a šíreniu dobrého mena celého regiónu“.

Dosiahnutie tohto strategického zámeru by sa malo realizovať cez nasledovné priority:

- podpora ďalšieho vzdelávania vo vidieckych sídlach
- rozvoj činnosti samosprávy a mimovládnych organizácií
- podpora miestnych stratégií rozvoja a spolupráce na vidieku

V rámci ekonomického rozvoja je stanovený nasledovný strategický zámer: „Vidiecke oblasti prispievajúce k hospodárskemu rozvoju kraja prostredníctvom vytvárania podnikateľských príležitostí, generovania nových pracovných miest a stabilizácie počtu obyvateľstva na vidieku“.

Stanovený zámer v strategickej oblasti ekonomického rozvoja je možné dosiahnuť prostredníctvom troch priorít:

- podpora poľnohospodárstva, lesného a rybného hospodárstva
- rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
- rozvoj mikropodnikov, malých a stredných podnikov

V rámci rozvoja infraštruktúry je definovaný strategický zámer: „Infraštruktúrna vybavenosť zabezpečujúca kvalitnú životnú úroveň obyvateľov na vidieku, uľahčujúca vzájomné prepojenie vidieckych a mestských sídel, zohľadňujúca zvýšené nároky na kvalitu životného prostredia“.

Stanovený zámer v strategickej oblasti rozvoja infraštruktúry možno premietnuť do nasledovných priorít:

- realizácia pozemkových úprav
- obnova a rozvoj občianskej infraštruktúry
- ochrana životného prostredia založená na rozvoji environmentálnej infraštruktúry
- zvyšovanie kvality dopravnej infraštruktúry
- budovanie podnikateľskej infraštruktúry, ako ďalšej alternatívy rozvoja vidieka

V uvedených oblastiach a k jednotlivým prioritám definovala *Stratégia* i opatrenia so špecifickými cieľmi a rámcové aktivity, ktoré naznačujú potrebné činnosti pre dosiahnutie cieľov, zámerov a v dlhodobom horizonte aj vízie kraja (podrobnejší prehľad definovaných priorit, opatrení a rámcových aktivít a relevantných merateľných ukazovateľov sa nachádza v prílohe dokumentu).

V kontexte *Stratégie* bol pripravený *Akčný plán*, ktorý prezentuje **potreby miestnej samosprávy v oblasti rozvoja vidieka** v podobe **konkrétnych plánov a projektov** (konkrétne aktivity) a v menšej miere aj **d ďalších subjektov**, ktoré na vidieku pôsobia (subjekty súkromnej sféry a združenia a subjekty z neverejného sektora)³.

Sumár plánov a projektov (konkrétne aktivity) subjektov zainteresovaných na rozvoji vidieka prezentuje príloha materiálu s názvom **Prehľad projektov zameraných na rozvoj vidieka**. **Detailné spracovanie** projektov s informáciami o obsahu projektu, termínom realizácie, finančnej potrebe na riešenie projektu, dopadom projektu a pôvodom finančného krytia nákladov projektu sa nachádza v kapitole **Zásobník projektov** (individuálne pre obce a individuálne pre iné subjekty podieľajúce sa na rozvoji vidieka na území TTSK).

Tak, ako bolo naznačené v zrealizovaných prieskumoch počas prípravy *Stratégie rozvoja vidieka na území TTSK*, **najväčší záujem obcí sa sústreďuje na infraštruktúrne projekty**. Jednotlivé projekty sú prezentované podľa regiónov, okresov a obcí.

---

³ Počet projektov, obsiahnutých v Akčnom pláne a príslušnom Zásobníku projektov je prejavom ochoty oslovených subjektov prezentovať svoje zámery a ciele.

Pôsobenie Regionálnych rozvojových agentúr pri napĺňaní Akčného plánu

Významným momentom pre napĺňanie zámerov a cieľov v oblasti rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja - v podobe konkrétnych plánov či projektov - sa môže stať spolupráca nielen s Trnavským samosprávnym krajom (jeho administratívou), ale aj so siedmymi Regionálnymi rozvojovými agentúrami (prehľad agentúr je v tabuľke č. 31).

Tabuľka 31: Prehľad Regionálnych rozvojových agentúr

Región	Názov	Sídlo	Web
Záhorský región	Regionálna rozvojová agentúra Skalica	Skalica	www.rrasi.sk
	Senická regionálna rozvojová agentúra TTSK	Senica	www.serra-ttsk.eu
Dolnopovažský región	Galantská regionálna rozvojová agentúra TTSK	Galanta	www.garra.sk
	Hlohovecká regionálna rozvojová agentúra TTSK	Hlohovec	www.hlrra.sk
	Piešťanská regionálna rozvojová agentúra TTSK	Piešťany	-
Podunajský región	Regionálna rozvojová agentúra Šamorín	Šamorín	-
	Dunajskostredská regionálna rozvojová agentúra TTSK	Dunajská Streda	www.regionds.sk

Zdroj: Trnavský samosprávny kraj, 2009

Medzi hlavné aktivity Regionálnych rozvojových agentúr totiž patrí okrem iného aj tvorba a realizácia rozvojových projektov a programov, poradenstvo pri tvorbe, implementácii a monitoringu rozvojových projektov, poskytovanie konzultačných služieb v súvislosti s čerpaním štrukturálnych fondov, či organizovanie odbornej školiacej činnosti vo vzťahu k regionálnemu rozvoju.

Záver

Stratégiu rozvoja vidieka na území TTSK, rovnako ako príslušný Akčný plán nie je možné chápať ako autonómne dokumenty, ale ako časť či **súčasť mozaiky** celkovej stratégie Trnavského samosprávneho kraja pri realizácii kompetencií, ktoré sú centrálné ustanovené primárne dvomi zákonmi:

- Zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) a
- Zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky;

Samosprávne kraje majú v zmysle zákona 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov zodpovednosť za **všestranný rozvoj svojho územia** a zabezpečenie potrieb obyvateľov. Z ich samosprávnych funkcií vyplýva príprava, schvaľovania a vyhodnocovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónu, spolupráca s ostatnými organizáciami, zabezpečenie **trvalo udržateľného rozvoja** a prostriedkov (v rozsahu svojej pôsobnosti) na **odstraňovanie nežiaducich rozdielov** na území samosprávneho kraja. Na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa jeho podpora vykonáva podľa programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, ktorý je v tomto zákone definovaný ako strednodobý rozvojový dokument vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii. Medzi **základné** strategické materiály Trnavského samosprávneho kraja v širšom či užšom kontexte rozvoja vidieka na jeho území patria teda najmä tieto dokumenty:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TTSK 2004 – 2013 a pripravovaný Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja TTSK na roky 2009-2015
- Stratégia rozvoja priemyslu na území TTSK
- Stratégia rozvoja infraštruktúry kultúry, kultúrnych inštitúcií a kultúrnych aktivít na území TTSK
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu na území TTSK
- Stratégia rozvoja školstva a vzdelávania na území TTSK

Uplatňovaný systém kohéznej a regionálnej politiky si vyžaduje vypracovanie programových dokumentov (stratégie a akčné plány), v ktorých sú zadeklarované strategické a špecifické ciele, ich plnenie prostredníctvom priorít, opatrení a konkrétnych aktivít, finančná náročnosť súvisiaca s ich realizáciou, ako aj systém organizovania a riadenia týchto procesov.

Vypracovávanie dokumentov nielen na národnej, ale aj na regionálnej a miestnej úrovni je spojená s uplatňovaním princípu programovania, ktorý je jedným z princíпов regionálnej politiky EÚ. Tento princíp zdôrazňuje integrovaný a viacročný plánovací prístup a zároveň stanovuje potrebu vytvárania rozvojových programov, horizontálne a vertikálne prepojených pre územné celky, v ktorých sú zakotvené rozvojové zámery regiónov i obcí. V rámci rozvojových programov sa stanovujú priority a opatrenia, ktoré predstavujú návod pre implementáciu regionálnej politiky. Aktivity navrhnuté v *Akčnom pláne* sú v súlade so strategickým cieľom formulovaným v *Národnom strategickom referenčnom rámci pre obdobie rokov 2007 – 2013*, ktorý sa vypracováva na národnej úrovni, a to „Výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“.

Okrem interferencie so strategickými dokumentmi vypracovanými na národnej a regionálnej úrovni, *Akčný plán* rešpektuje aj Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja jednotlivých obcí Trnavského samosprávneho kraja, keďže definované priority a opatrenia obcí sú v značnej miere kompatibilné so *Stratégiou rozvoja vidieka na území TTSK* a zároveň vlastné projekty prezentované *Akčným plánom* sú dopytmi obcí, obsiahnutými v ich strategických dokumentoch, medzi ktoré Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja jednoznačne patria. Týmto spôsobom sa *Akčný plán* stáva nielen významným sektorovým rozvojovým dokumentom, ale aj praktickým nástrojom implementácie politiky rozvoja vidieka v Trnavskom samosprávnom kraji, ktorý svojim obsahom a formou dopĺňa *Stratégiu rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja* a zároveň aj Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2004-2013.

Prílohy

Prehľad zámerov, cieľov, priorít, opatrení, rámcových aktivít a zdrojov

Strategická oblasť sociálneho rozvoja

Sociálny rozvoj v obciach úzko súvisí s rozvojom ľudského a sociálneho kapitálu. Sociálny kapitál na základe definície OECD zahŕňa siete, normy a hodnoty, ktoré podporujú kooperáciu v rámci skupín. Sociálny kapitál konkuruje ľudskému kapitálu a pomáha rozvíjať ekonomický rast a demokratické inštitúcie.

Úroveň sociálneho kapitálu významným spôsobom ovplyvňuje širšiu komunitu. Ľudský kapitál definuje Stredisko pre výskum a rozvoj vzdelávania ako praktické vedomosti, získané zručnosti a naučené schopnosti jedinca, ktoré zvyšujú jeho potenciálnu produktivitu a umožňujú mu tak získať príjem výmenou za prácu.

Ľudský kapitál je popri pôde, práci, fyzickom kapitále a technologickom pokroku ďalším determinantom ekonomického rastu. Pre zvyšovanie kvality ľudského kapitálu sú dôležité investície do vzdelávania, zvyšovania kvalifikácie a zručností, pretože len vzdelané obyvateľstvo prináša nové vedomosti a zručnosti, ktoré následne prispievajú k rozvoju celého územia.

1. STRATEGICKÁ OBLASŤ SOCIÁLNEHO ROZVOJA			
Číslo	Priorita	Kód	Opatrenie
1	Podpora ďalšieho vzdelávania vo vidieckych sídlach	1.1.1	Rozvoj kvality systému celoživotného vzdelávania
		1.1.2	Zvyšovanie kvalifikačnej a vzdelanostnej úrovne obyvateľov vo vidieckych sídlach
		1.1.3	Zlepšovanie zručností vidieckych podnikateľov
		1.1.4	Zlepšovanie zručností komunitných pracovníkov a lídrov rozvojových projektov na vidieku
2	Rozvoj činnosti samosprávy a mimovládnych organizácií	1.2.1	Zlepšenie kapacít regionálnych a miestnych samospráv a mimovládnych organizácií
		1.2.2	Rozšírenie ponuky a zlepšenie kvality služieb poskytovaných verejnou správou a mimovládnyimi organizáciami vo vidieckych sídlach
		1.2.3	Zlepšenie možností záujmovej činnosti a trávenia voľného času pre vidieckych obyvateľov
3	Podpora miestnych stratégií rozvoja a spolupráce na vidieku	1.3.1	Rozvoj a využitie miestneho rozvojového potenciálu
		1.3.2	Podpora spolupráce a partnerstiev na vidieku
		1.3.3	Nadregionálna a cezhraničná spolupráca

Zdroj: Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja, 2009

Priorita: Podpora ďalšieho vzdelávania vo vidieckych sídlach

Celoživotné vzdelávanie je výsledkom nárastu potreby investícií do ľudí a poznatkov, presadzuje získanie základných zručností, vrátane digitálnej gramotnosti, rozšírenie príležitostí pre inovácie, viac flexibilnejších foriem vzdelávania. Jeho cieľom je poskytnúť všetkým osobám, bez ohľadu na vek, rovnaký a otvorený prístup ku kvalitným vzdelávacím príležitostiam. Celoživotné vzdelávanie zahŕňa všetky fázy učenia, od predškolského po podôchodkové. Celoživotné vzdelávanie je jedným z prvkov ako dosiahnuť strategický cieľ Európy (stať sa najvýkonnejšou a konkurencieschopnou ekonomikou založenou na poznatkoch). V dôsledku týchto skutočností je hlavným cieľom tejto priority zvýšenie kvality systému celoživotného vzdelávania v rámci Trnavského samosprávneho kraja, čo by prispelo následne k zvyšovaniu kvalifikačnej a vzdelanostnej štruktúry obyvateľov. Okrem toho podnikatelia, predovšetkým začínajúci, by mohli v rámci celoživotného vzdelávania získavať nielen teoretické vedomosti, ale aj manuálne zručnosti v rámci svojich podnikateľských aktivít. Jedným z dôležitých faktorov rozvoja vidieckych obcí sú aj „lídri“, ktorí dokážu usmerňovať a podporovať rozvoj obcí predovšetkým cez tímovú prácu všetkých zúčastnených aktérov (zástupcovia samosprávy, podnikatelia, obyvatelia, záujmové združenia resp. mimovládne organizácie).

Napĺňanie tejto priority spolu so stanovenými opatreniami zahŕňa nasledovné aktivity:

- v spolupráci so vzdelávacími inštitúciami na území Trnavského samosprávneho kraja zabezpečiť poskytovanie celoživotného vzdelávania pre jednotlivé skupiny obyvateľov (napr. pre nezamestnaných, pre podnikateľov v CR, resp. v službách, pre začínajúcich podnikateľov a pod.);
- v spolupráci so zamestnávateľmi a vzdelávacími inštitúciami ponúkať pre zamestnancov možnosť zvyšovať si kvalifikáciu alebo jazykovú prípravu formou celoživotného vzdelávania;
- vzdelávanie a odborný rozvoj pracovníkov samosprávy;
- v spolupráci s občianskymi združeniami (napr. VOKA) vytvárať vzdelávacie programy pre lídrov a komunitných pracovníkov;
- v rámci kariérneho rastu pedagógov stredných a základných škôl umožniť zvyšovať si svoje pedagogické zručnosti, prípadne naučiť sa nové metódy v rámci vzdelávania,

ako aj získať poznatky o nových metódach v rámci vzdelávania, prípadne sa zdokonaľiť v cudzích jazykoch a počítačových zručnostiach;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Operačný program Vzdelávanie
Regionálny operačný program
Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013
Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Program celoživotného vzdelávania
Program Mládež v akcii (2007-2013)
Konto Orange, Medzinárodný Višegrádsky Fond, Nadácia SPP, Nadácia otvorenej spoločnosti
Rozpočty samospráv, vlastné zdroje zamestnávateľov, zamestnancov, zdroje mimovládnych organizácií na území TTSK

Priorita: Rozvoj činnosti samosprávy a mimovládnych organizácií

Samospráva, ako súčasť verejnej správy, transformuje individuálne záujmy na kolektívne a je riadená sústavou zákonov, nariadení, vyhlášok a iných všeobecne záväzných predpisov. V rámci reformy verejnej správy došlo k presunu niektorých kompetencií zo štátnej správy na regionálnu, resp. miestnu úroveň. Táto skutočnosť si žiada nielen od volených predstaviteľov samosprávy, ale aj od zamestnancov obecných, resp. mestských úradov a úradov samosprávnych krajov nové prístupy riadenia. Manažérske riadenie v samospráve si vyžaduje spájať rozhodovacie procesy so sociálnou zodpovednosťou, pretože výsledkom týchto rozhodovacích procesov by malo byť na jednej strane zvyšovanie kvality života obyvateľov a na strane druhej efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov na rozvoj územia. Cieľom tejto priority je zlepšenie kapacít regionálnych a miestnych samospráv, ako aj mimovládnych organizácií, rozšírenie ponuky služieb pre obyvateľov zo strany samosprávy, ale aj mimovládnych organizácií a zlepšenie možností záujmovej činnosti a trávenia voľného času pre vidiecke obyvateľstvo.

Naplnenie priority je realizovateľné cez nasledovné aktivity:

- zavádzanie nových systémov riadenia samospráv (napr. benchmarking, programové rozpočtovanie, strategické plánovanie a pod.);
- vzdelávanie zamestnancov miestnej a regionálnej samosprávy v oblasti systémov riadenia kvality;
- realizácia prieskumov spokojnosti s prácou samosprávy a mimovládnych organizácií v území medzi obyvateľmi obcí;
- pravidelná aktualizácia web stránok obcí o prebiehajúcich aktivitách v obciach;
- vytváranie rôznych voľno časových aktivít a združení pre jednotlivé vekové skupiny obyvateľov (napr. centrá voľného času pre deti, rôzne záujmové krúžky, klub dôchodcov, materské centrá a pod.);
- realizovanie ponuky kultúrno–spoločenských podujatí konajúcich sa v obciach pre obyvateľov (napr. stávanie mája, MDD, jarmoky, Deň matiek a pod.);

Financovanie priority

Zdroje financovania
Operačný program Informatizácia spoločnosti
Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Kultúra 2007- 2013
Európa pre občanov (2007-2013)
Ministerstvo kultúry SR
Programy Cezhraničnej spolupráce
Európska kultúrna nadácia, Nadácia Pontis, Nadácia SPP, Medzinárodný Višegrádsky fond
Rozpočty samosprávy, zdroje mimovládnych organizácií na území TTSK

Priorita: Podpora miestnych stratégií rozvoja a spolupráce na vidieku

Jedným z princípov regionálnej politiky je aj princíp partnerstva, ktorý zdôrazňuje aktívnu účasť všetkých subjektov regionálnej politiky pôsobiacich na všetkých priestorových úrovniach (miestnej, regionálnej, ústrednej), a to tak na príprave rozvojových programov, ako aj na ich realizácii a monitorovaní. Tento princíp tiež predpokladá úzku spoluprácu tak medzi Európskou komisiou a zodpovedajúcimi orgánmi na národnej úrovni, ako aj medzi subjektmi na regionálnej úrovni (regióny, obce, súkromné subjekty, združenia), pre ktoré sú určené finančné prostriedky podporujúce regionálny i miestny rozvoj. Vytváranie partnerstiev je aj základnou filozofiou programu LEADER, ktorej základom je vytvorenie miestnej akčnej skupiny (MAS). Miestna akčná skupina sa orientuje na vytváranie partnerstiev a je vlastne zoskupením miestnych súkromných subjektov, ktoré v nich predstavujú najmenej polovicu účasti a predstavitel'ov verejného sektora, ktorí sú zastúpení nanajvýš polovicou. Opatrenia v rámci tejto priority sú nasmerované predovšetkým na rozvoj a využitie miestneho rozvojového potenciálu, na podporu a spoluprácu partnerstiev a tiež na nadregionálnu, resp. cezhraničnú spoluprácu.

Túto prioritu aj s opatreniami naplňajú nasledovné aktivity:

- vytváranie partnerstiev v území (napr. samospráva a podnikateľské subjekty, resp. záujmové skupiny a pod.);
- vytváranie mikroregionálnych združení v rámci kraja;
- príprava, vypracovanie a implementácia miestnych rozvojových stratégií, vrátane programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja;
- príprava a realizácia spoločensko-kultúrnych a športových podujatí v obciach všetkých subjektov pôsobiacich v území;
- zlepšovanie propagácie vidieckych obcí nielen v rámci kraja ale aj za hranicami kraja (účasť na výstavách, veľtrhoch, workshopoch);
- vytváranie partnerstiev medzi vidieckymi obcami v rámci kraja s vidieckymi obcami v rámci iných krajov;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013
Programy Cezhraničnej spolupráce
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Operačný program Vzdelávanie
Európska kultúrna nadácia
Nadácia SPP
Rozpočty samosprávy, zdroje mimovládnych organizácií na území TTSK, súkromné zdroje

Strategická oblasť ekonomického rozvoja

Podľa Svetovej banky trvalo udržateľný rast a rozvoj vidieka môže významne prispieť k trom hlavným cieľom, a to:

- k zabezpečeniu globálnej a národnej potravinovej bezpečnosti,
- k rastu dôchodkov vidieckeho obyvateľstva a zníženiu chudoby,
- k udržateľnému manažmentu prírodných zdrojov.

Napriek mnohým ťažkostiam a problémom poľnohospodárov, je tento rezort stále veľmi významným faktorom ekonomiky na vidieku. Osobné dôchodky vidieckeho obyvateľstva sú nižšie ako u nevidieckeho. Domácnosti, kde je príjem z poľnohospodárskych činností hlavným príjmom, vykazujú najnižšiu dôchodkovú úroveň v rámci celej populácie. V poslednom období je najväčšou výzvou trvale udržateľné využívanie prírodných zdrojov, ktoré je potrebné riešiť hlavne na vidieku, nielen z pohľadu poľnohospodárskej prvovýroby, ktorá je na nich závislá, ale aj pohľadu ich ďalšieho využívanie pre rozvojové aktivity (napr. cestovný ruch).

2. STRATEGICKÁ OBLASŤ EKONOMICKÉHO ROZVOJA			
Číslo	Priorita	Kód	Opatrenie
1	Podpora poľnohospodárstva, lesného a rybného hospodárstva	2.1.1	Modernizácia fariem a rybochovných zariadení
		2.1.2	Zvyšovanie pridanej hodnoty poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva
		2.1.3	Starostlivosť o lesy
		2.1.4	Hospodárenie v znevýhodnených podmienkach
		2.1.5	Ekologizácia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
		2.1.6	Zlepšenie životných podmienok zvierat
		2.1.7	Efektívny odbyt poľnohospodárskej produkcie a produkcie akvakultúry

2. STRATEGICKÁ OBLASŤ EKONOMICKÉHO ROZVOJA			
Číslo	Priorita	Kód	Opatrenie
2	Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu	2.2.1	Podpora a rozvoj agroturistiky
		2.2.2	Podpora a rozvoj komplexných centier cestovného ruchu
		2.2.3	Prezentácia a propagácia vidieckeho turizmu
3	Podpora mikropodnikov, malých a stredných podnikov	2.3.1	Podpora začínajúcich podnikateľov
		2.3.2	Zavádzanie inovácií a technologických transferov v MSP

Zdroj: Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja, 2009

Priorita: Podpora poľnohospodárstva, lesného a rybného hospodárstva

Poľnohospodárstvo, lesné a rybné hospodárstvo tvoria neoddeliteľnú súčasť vidieka Trnavského samosprávneho kraja. Potvrdzujú to aj analýzy pôdneho fondu, z ktorých vyplýva, že v rámci kraja podstatnú výmeru pôdneho fondu tvorí poľnohospodárska pôda a v rámci nej orná pôda a tiež lesná pôda. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy prevládajú vodné plochy. A práve podpora poľnohospodárstva, lesného a rybného hospodárstva v území by mohla byť impulzom pre ďalší rozvoj vidieckych obcí. Podpora je možná predovšetkým cez modernizáciu fariem a rybochovných zariadení, starostlivosťou o lesy, ekologizáciou poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, zlepšením životných podmienok zvierat, ako aj zvýšením odbytu poľnohospodárskej produkcie a produkcie akvakultúry.

Aktivity, ktoré prispievajú k zlepšeniu poľnohospodárstva, lesného a rybného hospodárstva v území:

- rekonštrukcia a modernizácia existujúcich poľnohospodárskych fariem;
- priamy predaj poľnohospodárskych produktov priamo „z dvora“;
- zavádzanie nových technológií do výroby;
- využívanie prírodných zdrojov ako alternatívnych zdrojov energie (napr. biomasa, geotermálne vrty a pod.);
- zvyšovanie podielu ekologického poľnohospodárstva;
- zabezpečovanie obnovy produkčného potenciálu v lesoch;
- zakladanie lesných škôlok;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rybníkov;
- aplikácia osobitných metód obhospodarovania poľnohospodárskych pôd v znevýhodnených oblastiach (napr. zamokrené pôdy, extrémne vysychavé, skeletovité pôdy a pod.) a na územiach sústavy Natura 2000;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013
Operačný program Rybné hospodárstvo SR 2007 - 2013
Súkromné zdroje, Bankové úvery

Priorita: Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

V poslednom období sa stáva vidiecky cestovný ruch a agroturistika dôležitým prvkom rozvoja ekonomicky na vidieku. Na jednej strane vytvára pracovné príležitosti a na strane druhej ponúka návštevníkom obrovské množstvo zážitkov s využitím prírodných, historických a kultúrnych daností územia. Možnosť profitovať z vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky je závislá od vybavenosti územia technickou infraštruktúrou, ale aj supraštruktúrou cestovného ruchu (ubytovacie a stravovacie zariadenia), ako aj infraštruktúrou cestovného ruchu (informačné kancelárie, cestovné kancelárie a pod.). Jedným z dôležitých nástrojov rozvoja vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky je najmä marketingové plánovanie od jeho strategickej úrovne až po takticko-operatívnu. Takéto plánovanie predstavuje systematický prístup k ponuke produktov, ktoré má vidiecky cestovný ruch a agroturistiky k dispozícii. Produktom vidieckeho cestovného ruchu je poskytovanie balíku služieb, ktoré majú špecifický charakter. Ide o služby ubytovacie, stravovacie, ale predovšetkým doplnkové, ktoré ponúkajú návštevníkom aktívne využitie ich voľného času. Pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky v území je dôležitá podpora a rozvoj komplexných centier cestovného ruchu, ako aj prezentácia a propagácia územia.

Napĺňanie tejto priority je realizovateľné prostredníctvom týchto aktivít:

- rekonštrukcia nevyužívaných budov v obciach na ubytovacie zariadenia;
- dodržiavanie osobitého vidieckeho štýlu budov a ich vnútorného zariadenia pri výstavbe nových ubytovacích a stravovacích zariadení;
- rozširovanie ponuky doplnkových služieb o typické animačné činnosti na vidieku (kosenie trávy, zber drobných plodov, pomocné práce v živočíšnej výrobe, jazda na koni a pod.);
- propagácia prírodného, kultúrneho a historického dedičstva (napr. výstavy, veľtrhy, workshopy);
- obnova pamiatok a historických stavieb v území;
- udržiavanie vidieckeho charakteru obcí;
- vytváranie informačných kancelárií a informačných materiálov;

- vytváranie partnerstiev medzi poskytovateľmi služieb navzájom, ale aj medzi samosprávou a podnikateľskými subjektmi;
- rozvoj činností typických pre vidiek (košíkárstvo, vrbnikárstvo, výroba drobných upomienkových predmetov a pod.);

Financovanie priority

Zdroje financovania
Regionálny operačný program
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Program rozvoja vidieka SR 2007 - 2013
Programy cezhraničnej spolupráce
Medzinárodný Višegrádsky fond
Ministerstvo kultúry SR
Rozpočty samosprávy, súkromné zdroje

Priorita: Podpora mikropodnikov, malých a stredných podnikov

Mikropodniky, malé a stredné podniky plnia významnú úlohu na vidieku. Prispievajú k diverzifikácii ekonomickej základne a zároveň vytvárajú pracovné príležitosti nielen formou samozamestnania (predovšetkým mikropodniky), ale ponúkajú pracovné príležitosti aj pre ďalších obyvateľov obcí. Ich výhodou je to, že svojou vysokou prispôsobivosťou a kreativitou dokážu pohotovo vyhovieť najnovším trendom v dopyte a uspokojovať požiadavky a očakávania i tých najnáročnejších zákazníkov. Na vidieku sa stretávame s malými a strednými podnikmi hlavne v službách a v cestovnom ruchu. Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam je problémom vidieckych regiónov malý počet takýchto podnikov, najmä v kategórii mikropodniky (0 – 9 zamestnancov) a malé podniky (10 – 49 zamestnancov). Práve podpora začínajúcich podnikateľov a zavádzanie inovácií a technologických transferov je príležitosťou pre stimuláciu tohto typu podnikania na vidieku.

Aktivity, ktoré napomôžu rozvoju mikropodnikov, malých a stredných podnikov na vidieku sú nasledovné:

- podpora podnikania zo strany samosprávy (napr. zvýhodnené nájomné priestorov, odpustenie, resp. zníženie dane z nehnuteľnosti na určité obdobie a pod.);
- vytváranie tzv. sociálnych podnikov;
- ponuka pozemkov v obci pre vytváranie inkubátorov pre začínajúcich podnikateľov;
- výstavba inkubátorov priamo obcou;
- propagácia domácich podnikateľských subjektov na webovej stránke obcí, resp. na výstavách, veľtrhoch a pod.;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013
Programy cezhraničnej spolupráce
Ministerstvo hospodárstva SR
Rozpočty samosprávy , Súkromné zdroje, Bankové úvery

Strategická oblasť rozvoja infraštruktúry

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja regiónov. Je rozvojovým faktorom bezprostredne podmieňujúcim alokáciu firiem a ich výkonnosť. Je rovnako dôležitá aj pre kvalitu života obyvateľov.

Infraštruktúru tvorí 1) technická infraštruktúra, ktorá zahŕňa dopravné siete, energetické siete, vodovody a kanalizáciu, telekomunikačné siete a odpadové hospodárstvo a 2) sociálna infraštruktúra, ktorá zahŕňa predovšetkým byty, zariadenia obchodu a stravovania, školské zariadenia, zdravotnícke zariadenia, vedecké, výskumné a projektové zariadenia, kultúrne zariadenia, rekreačné a športové zariadenia, administratívno-správne zariadenia a sociálne zariadenia.

Komplexnosť vybudovania technickej infraštruktúry významne ovplyvňuje ekonomický a sociálny rozvoj, pretože firmy rovnako ako obyvateľstvo potrebujú v podstate všetky výkony infraštruktúry, ibaže v rôznej kombinácii. Chýbajúce súčasti technickej infraštruktúry obmedzujú rozvoj územia a kvalitu života.

Výstavba technickej a sociálnej infraštruktúry bola v minulosti financovaná prevažne z verejných zdrojov, avšak v súčasnom období je dôležité, aby v území vzájomne spolupracovali všetci aktéri (štátna správa, samospráva, podnikateľské subjekty) zabezpečujúci rozvoj sociálnej a technickej infraštruktúry, a to nielen vo fáze spracovania koncepcií, ale aj vo fáze realizácie.

3. STRATEGICKÁ OBLASŤ ROZVOJA INFRAŠTRUKTÚRY			
Číslo	Priorita	Kód	Opatrenie
1	Realizácia pozemkových úprav	3.1.1	Pozemkové úpravy
2	Obnova a rozvoj občianskej infraštruktúry	3.2.1	Rozvoj podmienok pre spoločenský život obce
		3.2.2	Modernizácia výchovno-vzdelávacích zariadení
		3.2.3	Obnova vidieka prostredníctvom bytovej výstavby
3	Obnova a rozvoj environmentálnej infraštruktúry	3.3.1	Obnova a rozvoj obecných priestranstiev a oddychových zón
		3.3.2	Trvalo udržateľné vodné hospodárstvo
		3.3.3	Efektívne odpadové hospodárenie
4	Zvyšovanie kvality dopravnej infraštruktúry	3.4.1	Dopravná obslužnosť vidieckych oblastí
5	Budovanie podnikateľskej infraštruktúry ako alternatívy rozvoja vidieka	3.5.1	Rozširovanie podnikateľského potenciálu obcí v priemyselnej oblasti

Zdroj: Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja

Priorita: Realizácia pozemkových úprav

Podľa Zákona č. 330/1991 Z. z. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších noviel je obsahom pozemkových úprav racionálne priestorové usporiadanie pozemkového vlastníctva v určitom území a ostatného nehnuteľného poľnohospodárskeho a lesného majetku s ním spojeného v súlade s požiadavkami a podmienkami ochrany životného prostredia a tvorby územného systému ekologickej stability, funkciami poľnohospodárskej krajiny a prevádzkovo-ekonomickými hľadiskami moderného poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

Pozemkové úpravy podľa Zákona č. 330/1991 Z. z. zahŕňajú:

- zistenie vlastníckych a užívacích pomerov a nové rozdelenie pozemkov (scelenie, oddelenie alebo iné úpravy pozemkov),
- technické, biologické, ekologické, ekonomické a právne opatrenia súvisiace s novým usporiadaním právnych pomerov.

Realizácia pozemkových úprav prebieha v katastrálnom území okresov Trnavského samosprávneho kraja za dohliadania zo strany Krajského pozemkového úradu v Trnave a príslušných obvodných pozemkových úradoch v Dunajskej Strede, Galante, Senici a Trnave.

Pre splnenie tejto priority sú charakteristické nasledovné aktivity:

- aktualizácia územných plánov;
- spracovanie návrhu registra pôvodného stavu so stanovením hodnoty pozemkov a porastov na nich;
- spracovanie návrhu miestneho územného systému ekologickej stability na účely pozemkových úprav;
- spracovanie všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013
Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Priorita: Obnova a rozvoj občianskej infraštruktúry

Občianska infraštruktúra zahŕňa školy a školské zariadenia, zariadenia sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, zdravotnícke zariadenia, pamäťové a fondové inštitúcie, kultúrno-spoločenské a osvetové zariadenia, zariadenia poskytujúce záchranné služby. Pre návštevníkov Trnavského samosprávneho kraja môžu predovšetkým kultúrno-spoločenské a osvetové zariadenia priniesť informácie o pripravovaných, resp. práve prebiehajúcich kultúrno-spoločenských podujatiach v území, čoho výsledkom je zvýšenie záujmu turistov o dané územie. Z pohľadu miestnych obyvateľov je dôležitým faktorom v rámci občianskej infraštruktúry vybavenie územia zdravotníckymi, školskými a sociálnymi zariadeniami. Vybavenosť územia týmito zariadeniami významným spôsobom zvyšuje kvalitu života na vidieku. Táto priorita v sebe zahŕňa predovšetkým rozvoj podmienok pre spoločenský život obce, modernizáciu výchovno-vzdelávacích zariadení, ako aj vytváranie podmienok pre rozvoj bytovej výstavby na vidieku.

Dosiahnutie naplnenia tejto priority spolu s opatreniami je realizovateľné nasledovnými aktivitami:

- rekonštrukcia a modernizácia nevyužívaných nehnuteľností pre účely sociálnych zariadení (napr. denný stacionár, hospic a pod.);
- rekonštrukcia, modernizácia a rozširovanie obecných knižníc, galérii, múzeí a ostatných nehnuteľných kultúrnych pamiatok;
- znižovanie energetickej náročnosti prevádzky budov školskej infraštruktúry;
- predaj nevyužívaných obecných pozemkov pre následnú domovú výstavbu alebo ich využitie pre výstavbu obecných nájomných bytov;
- zavedenie opatrovateľskej služby pre obyvateľov v poproduktívnom veku;
- vybavenie školských zariadení novými učebnými pomôckami pre zlepšenie vyučovacieho procesu;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Regionálny operačný program
Program rozvoja vidieka SR 2007-2013
Operačný program Zdravotníctvo
Operačný program Informatizácia spoločnosti
Rozvojové projekty Ministerstva školstva SR
Ministerstvo kultúry SR
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
Štátny fond rozvoja bývania
Nadácia Socia, Konto Orange, Nadácia SPP
Súkromné zdroje, bankové úvery
Rozpočty samosprávy

Priorita: Obnova a rozvoj environmentálnej infraštruktúry

Environmentálna infraštruktúra má úlohu chrániť a skvalitňovať životné prostredie, ako základ trvalo udržateľného spoločenského a hospodárskeho rozvoja. Zvýšením pokrytia územia environmentálnou infraštruktúrou sa nielen zlepší životné prostredie, ale prostredie sa zatriktívni aj pre investovanie a vytvorí sa lepšie životné podmienky pre obyvateľstvo. V rámci ochrany prírody v území je dôležitým faktorom aj odstraňovanie environmentálnych záťaží a ochrana druhov a biotopov európskeho významu, ich monitoring a zabezpečenie starostlivosti o chránené územia, najmä v rámci siete NATURA 2000, keďže na území Trnavského samosprávneho kraja sa nachádza celkom 77 chránených území s celkovou výmerou 2 778 ha, t. j. 0,52 % územia Trnavského samosprávneho kraja (vrátane prírodnej pamiatky Rieka Myjava, ktorá sa nachádza z časti mimo TTSK) a okrem toho aj viacero významných lokalít navrhnutých do sústavy chránených území NATURA 2000. Priorita v sebe zahŕňa predovšetkým obnovu a rozvoj obecných priestranstiev a oddychových zón, zefektívnenie spracovávaného komunálneho odpadu pre jeho ďalšie využitie ako aj opatrenie v rámci výstavby vodovodnej a kanalizačnej siete v území a výstavbou ČOV.

Aktivity v rámci tejto priority môžeme zhrnúť nasledovne:

- rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev v obciach;
- výmena vodovodných potrubí a kanalizačných potrubí;
- výstavba ČOV v obciach resp. vytváranie partnerstiev pri výstave ČOV pre viaceré obce;
- budovanie zberných dvorov v obciach pre biologický odpad;
- zavádzanie separovaného zberu;
- rekultivácia starých skládok;
- výstavba a modernizácia verejného osvetlenia;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Operačný program Životné prostredie
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Regionálny operačný program
Program rozvoja vidieka SR 2007-2013
Ministerstvo životného prostredia SR
Švajčiarsky finančný mechanizmus
Nadácia Pontis, Nadácia Ekopolis
Rozpočty samosprávy, bankové úvery

Priorita: Zvyšovanie kvality dopravnej infraštruktúry

Podpora budovania a modernizácie dopravnej infraštruktúry na vidieku má priamy dosah na prílev kapitálu vo forme zvýšenia podnikateľských aktivít a zároveň sa územie stáva atraktívnym aj pre obyvateľov. Na základe Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších noviel plánovanie, prípravu a výstavbu ciest vo vlastníctve samosprávneho kraja zabezpečuje samosprávny kraj podľa štátnej koncepcie diaľnic a ciest a v súlade s hlavnými smermi cestnej politiky a rozvoja cestného hospodárstva. Zákon č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších noviel v § 14a ods. 2 zákona definuje dopravnú obslužnosť, ako vytvorenie ponuky prepravných výkonov v pravidelnej autobusovej doprave na uspokojovanie prepravných potrieb obyvateľov žijúcich na území samosprávneho kraja alebo na území obce, ktorá zodpovedá dopytu cestujúcich vzhľadom na frekvenciu, presnosť a pravidelnosť spojov, možnosť prestupu, vzdialenosť k zastávkam, bezpečnosť, výbavu a čistotu autobusov, tarifu pre jednotlivé skupiny obyvateľov, ako aj na prístup k informáciám dôležitým pre cestovanie. A preto v záujme zabezpečenia dopravnej obslužnosti samosprávny kraj vypracováva plán dopravnej obslužnosti, ktorého cieľom je dlhodobá stabilizácia poskytovania dopravných výkonov v oblasti verejnej osobnej dopravy tak, aby sa zabezpečila životaschopnosť jednotlivých okresov Trnavského samosprávneho kraja.

Okrem vypracovania plánu dopravnej obslužnosti na úrovni kraja je potrebné pre zvyšovanie kvality dopravnej infraštruktúry realizovať aj ďalšie aktivity, a to:

- rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych mostov a lávok;
- výstavba obchvatov miest a obcí;
- zvyšovanie počtu prímestských liniek;
- vybudovanie cyklotrás;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Regionálny operačný program
Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013
Operačný program doprava
Rozpočty samosprávy, bankové úvery

Priorita: Budovanie podnikateľskej infraštruktúry ako alternatívy rozvoja vidieka

Vytváranie podmienok pre podnikateľov zo strany samosprávy môže byť rozhodujúcim impulzom pre umiestnenie výroby v danom území. Samospráva má niekoľko nástrojov ako môže podporovať podnikanie v území, napr. výhodným prenájomom nehnuteľného majetku, ktorý nevyužíva, znížením alebo odpustením miestnych daní a pod. Jednou z možností je aj vytváranie tzv. verejno-súkromných partnerstiev.

Keďže vidiek je typický predovšetkým poľnohospodárskou prvovýrobou, lesným hospodárstvom a v poslednom období aj rozvojom vidieckeho cestovného ruchu, agroturistiky a pôsobením malých a stredných podnikov v oblasti výroby a služieb, je možné na naplnenie tejto priority vyvíjať aktivity v nasledovných oblastiach:

- výstavba inkubátorov pre začínajúcich podnikateľov;
- budovanie supraštruktúry;
- budovanie infraštruktúry cestovného ruchu;

Financovanie priority

Zdroje financovania
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Regionálny operačný program
Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013

Prehľad projektov zameraných na rozvoj vidieka

Podunajský región

Okres Dunajská Streda

p. č.	Názov obce	Názov projektu
1	Báč	-
2	Baka	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia športového areálu • Zriadenie zberného dvora
3	Baloň	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych ciest a chodníkov • Vybudovanie zberného dvora • Revitalizácia bývalých jazier
4	Bellova Ves	-
5	Blahová	-
6	Blatná na Ostrove	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšírenie miestnej komunikácie
7	Bodíky	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba a rekonštrukcia chodníkov a komunikácií v obci Bodíky
8	Boheľov	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba nájomných bytov • Rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry obce • Rekultivácia skládky
9	Čakany	<ul style="list-style-type: none"> • Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia • Rekonštrukcia kultúrneho domu v Čakanoch
10	Čenkovce	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a dostavba chodníkov
11	Čiližská Radvaň	<ul style="list-style-type: none"> • Využitie geotermálnej vody na energetické účely • Regenerácia sídiel
12	Dobrohošť	-
13	Dolný Bar	<ul style="list-style-type: none"> • Riešenie kanalizácie a čistenia odpadových vôd v obci • Skvalitnenie infraštruktúry odpadového hospodárstva • Skvalitnenie infraštruktúry odpadového hospodárstva - kompostáreň

p. č.	Názov obce	Názov projektu
14	Dolný Štál	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia ulíc a chodníkov • Výstavba kompostárne • Obecný dom
15	Dunajský Klátov	<ul style="list-style-type: none"> • Územný plán obce • Kanalizácia obce
16	Gabčíkovo	<ul style="list-style-type: none"> • Komplexná rekonštrukcia zdravotného strediska, ktorá prispeje k výraznému zvýšeniu kvality poskytovaných služieb • Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice • Dobudovanie komplexného pokrytia obce kanalizáciou
17	Holice	-
18	Horná Potôň	-
19	Horné Mýto	<ul style="list-style-type: none"> • Ekodvor a kompostáreň
20	Horný Bar	<ul style="list-style-type: none"> • Oživenie centra obce • Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia
21	Hubice	-
22	Hviezdoslavov	-
23	Jahodná	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj miestneho hospodárstva a poľnohospodárstva na území obce • Úprava a rekonštrukcia stredu obce Jahodná • Zlepšenie podmienok bývania miestneho obyvateľstva
24	Janíky	<ul style="list-style-type: none"> • Kultúrno-spoločenské a športové centrum • Oprava a budovanie obecných ciest a chodníkov
25	Jurová	-
26	Kľúčovec	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba viacúčelovej športovej budovy • Rekonštrukcia obecného domu • Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
27	Kostolné Kračany	-
28	Kráľovičove Kračany	-

p. č.	Názov obce	Názov projektu
29	Kútniky	<ul style="list-style-type: none"> • Stavebné pozemky s infraštruktúrou • Odpadové hospodárstvo v Kútnikoch
30	Kvetoslavov	-
31	Kyselica	-
32	Lehnice	<ul style="list-style-type: none"> • Regenerácia centrálnej zóny obce Lehnice • Program separovaného zberu odpadu Obce Lehnice • Dobudovanie vodovodu a kanalizácie • Rekonštrukcia budovy obecného úradu
33	Lúč na Ostrove	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia obecných budov • Modernizácia autobusových zastávok • Výstavba športových ihrísk • Zahustenie TS
34	Macov	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií
35	Mad	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia ciest v obci • Rekonštrukcia verejného osvetlenia a rozhlasu • Rekultivácia skládky odpadu • Výstavba domova dôchodcov
36	Malé Dvorníky	-
37	Medveďov	<ul style="list-style-type: none"> • Zberný dvor a kompostáreň obce Medveďov • Medzičiližská skupinová kanalizácia • Rekonštrukcia járkov, chodníkov a verejných priestranstiev
38	Mierovo	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia komunikácii v obci Mierovo
39	Michal na Ostrove	-
40	Ňárad	-
41	Nový Život	-
42	Ohrady	<ul style="list-style-type: none"> • Obytná zóna – vytvorenie 37 stavebných parciel pre rodinné domy • Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce Ohrady • Verejná kanalizácia obce Ohrady - vybudovanie

p. č.	Názov obce	Názov projektu
43	Okoč	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie zberného dvora
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejných priestranstiev
		<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie kanalizácie
44	Oľdza	<ul style="list-style-type: none"> • Oprava a výstavba ciest a chodníkov, Oľdza
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia detského ihriska, Oľdza
45	Orechová Potôň	-
46	Padáň	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizácia multifunkčného centra obce - kultúrny dom
		<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizácia multifunkčného centra obce – vonkajšie plochy
47	Pataš	<ul style="list-style-type: none"> • Obnova ciest a odvodňovacích kanálov
48	Potônske Lúky	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie kanalizácie a ČOV
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a rozšírenie obecného vodovodu
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a rozšírenie Verejného osvetlenia
49	Povoda	<ul style="list-style-type: none"> • Využitie bývalej živočíšnej farmy na prevádzky nepoľnohospodárskeho podnikania
		<ul style="list-style-type: none"> • Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu
		<ul style="list-style-type: none"> • Podpora mladých rodín pri zabezpečení bývania
		<ul style="list-style-type: none"> • Dobudovanie športového areálu
50	Rohovce	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba viacúčelového ihriska
		<ul style="list-style-type: none"> • Modernizácia verejného osvetlenia
		<ul style="list-style-type: none"> • Obnova centra obce
51	Sap	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba ČOV a kanalizácia obce
52	Štvrtok na Ostrove	<ul style="list-style-type: none"> • Zberný dvor
		<ul style="list-style-type: none"> • Kanalizácia Štvrtok na Ostrove
53	Topoľníky	-
54	Trhová Hradská	-
55	Trnávka	-
56	Trstená na Ostrove	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejného osvetlenia
57	Veľká Paka	-

p. č.	Názov obce	Názov projektu
58	Veľké Blahovo	-
59	Veľké Dvorníky	-
60	Vieska	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejných priestranstiev
61	Vojka nad Dunajom	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Sanácia a rekultivácia divokých skládok • Rekonštrukcia verejných priestranstiev • Rozšírenie kanalizácie a ČOV
62	Vrakúň	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia obecných nájomných bytových domov • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Kanalizácia • Vybudovanie zberného dvora
63	Vydrany	-
64	Zlaté Klasy	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia námestia a komunikácií v obci Zlaté klasy • Rekonštrukcia dvora kultúrneho domu

p. č.	Názov subjektu	Názov projektu
1	Mikroregión Horný Žitný ostrov	<ul style="list-style-type: none"> • Dunajská sieť
2	Občianske združenie PRO KYRTH Ohrady v spolupráci obcou Ohrady	<ul style="list-style-type: none"> • Žitnoostrovský zabíjačkový festival

Dolnopovažský región

Okres Galanta

p. č.	Názov obce	Názov projektu
1	Abrahám	<ul style="list-style-type: none"> Rekonštrukcia ulice Hviezdoslavova Vybudovanie kanalizácie Revitalizácia pôvodného biotopu vodných tokov v katastri obce Abrahám
2	Čierna Voda	-
3	Čierny Brod	-
4	Dolná Streda	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj obytnej zóny v zmysle územného plánu obce s názvom Pri Novej ulici Vybudovanie zberného dvora Obecné kompostovisko
5	Dolné Saliby	-
6	Dolný Chotár	<ul style="list-style-type: none"> Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia Nájomné byty Spevnené plochy a komunikácia Ekumenické liturgické centrum Vybudovanie detského ihriska Rekonštrukcia futbalového ihriska Rekonštrukcia cintorína
7	Gáň	-
8	Horné Saliby	-
9	Hoste	<ul style="list-style-type: none"> Hoste – Odkanalizovanie dažďových vôd a rekonštrukcia miestnych komunikácií
10	Jánovce	<ul style="list-style-type: none"> Revitalizácia námestia
11	Jelka	-
12	Kajal	-
13	Košúty	-

p. č.	Názov obce	Názov projektu
14	Kráľov Brod	-
15	Malá Mača	<ul style="list-style-type: none"> • Renovácia lokálnej infraštruktúry • Zriadenie prevádzok resp. firiem v priemyselnej zóne podľa ÚPN • Výstavba cyklotrás s potrebnými službami
16	Matúškovo	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a revitalizácia verejných priestranstiev a obecných komunikácií • Zriadenie domova sociálnej starostlivosti • Vybudovanie kultúrno-vzdelávacieho centra
17	Mostová	-
18	Pata	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Zberný dvor triedených odpadov
19	Pusté Sady	-
20	Pusté Úľany	-
21	Šalgočka	-
22	Šintava	-
23	Šoporňa	<ul style="list-style-type: none"> • Dobudovanie kanalizácie • Rekonštrukcia námestia a ciest • Rekonštrukcia dvoch budov bývalej MŠ na sociálne zariadenie
24	Tomášikovo	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia stredu obce
25	Topoľnica	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj dopravy a dopravnej infraštruktúry • Zlepšenie podmienok každodenného života obyvateľov • Zlepšenie stavu životného prostredia
26	Trstice	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba detského ihriska • Rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu • Rekonštrukcia verejného osvetlenia • Zveľaďovanie vzhľadu obce Trstice
27	Váhovce	-
28	Veľká Mača	-

p. č.	Názov obce	Názov projektu
29	Veľké Úľany	<ul style="list-style-type: none"> • Eko Osada
		<ul style="list-style-type: none"> • Južný obchvat obce Veľké Úľany
		<ul style="list-style-type: none"> • Bioplynová stanica + solárny park
30	Veľký Grob	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizácia obce Veľký Grob
		<ul style="list-style-type: none"> • Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo
31	Vinohrady nad Váhom	-
32	Vozokany	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjame možnosti bývania
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií
33	Zemianske Sady	-

Okres Hlohovec

p. č.	Názov obce	Názov projektu
1	Bojničky	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia centra obce
		<ul style="list-style-type: none"> • Vodovod - Bojničky
		<ul style="list-style-type: none"> • Zariadenie núdzového bývania
2	Červeník	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov a parkovísk na verejných priestranstvách
		<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie kanalizácie
		<ul style="list-style-type: none"> • Rozšírenie kapacít ČOV Leopoldov
3	Dolné Otrokovce	<ul style="list-style-type: none"> • Kanalizácie obce
		<ul style="list-style-type: none"> • Obnova obce
4	Dolné Trhovište	-
5	Dolné Zelenice	-
6	Dvorníky	-
7	Horné Otrokovce	<ul style="list-style-type: none"> • Regionálny operačný program
		<ul style="list-style-type: none"> • Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu
8	Horné Trhovište	-
9	Horné Zelenice	-
10	Jalšové	-
11	Kľačany	-
12	Koplotovce	-
13	Madunice	-
14	Merašice	-
15	Pastuchov	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie kanalizácie + ČOV
		<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizácia verejných priestranstiev
16	Ratkovce	-
17	Sasinkovo	<ul style="list-style-type: none"> • Dokončenie verejného vodovodu
		<ul style="list-style-type: none"> • Centrálné vykurovanie bioplynom/ alternatívne plynifikácia SPP
		<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie kanalizácie a zberača pre napojenie na ČOV Kľačany

p. č.	Názov obce	Názov projektu
18	Siladice	<ul style="list-style-type: none"> • Obnova technickej infraštruktúry obce I. etapa • Vybudovanie kanalizácie a ČOV
19	Tekold'any	-
20	Tepličky	-
21	Trakovice	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia Domu služieb • Dopravný obchvat obce • Dobudovanie splaškovej kanalizácie • Budovanie infraštruktúry pre 60 RD v lokalite Dolinky • Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
22	Žilkovce	-

p. č.	Názov subjektu	Názov projektu
1	REVA Bojničky, a.s.	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora na reštrukturalizáciu vinohradov
2	Roľnícka a obchodná spoločnosť, a.s. Bojničky	<ul style="list-style-type: none"> • Agroenvironmentálna podpora
3	MAS IN REGION, o. z.	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizácia územia mikroregiónu
4	Združenie pre rozvoj mikroregiónu Vážska vodná cesta	<ul style="list-style-type: none"> • Regenerácia mikroregiónu Vážska vodná cesta

Okres Piešťany

p. č.	Názov obce	Názov projektu
1	Banka	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií, Karpatská, Inovecká
2	Bašovce	<ul style="list-style-type: none"> • Kanalizácia obce • Obecný vodovod
3	Borovce	-
4	Dolný Lopašov	-
5	Drahovce	-
6	Dubovany	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba obecnej kanalizácie • Revitalizácia ciest a chodníkov • Rekonštrukcia budovy obecného úradu
7	Ducové	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie kanalizácie • Rekonštrukcia cesty - NKP • Rekonštrukcia verejného osvetlenia
8	Hubina	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestneho vodovodu • Rekonštrukcia obecných komunikácií • Revitalizácia obce - námestie
9	Chtelnica	-
10	Kočín-Lančár	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie ČOV a obecnej kanalizácie • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Rekonštrukcia obecného úradu
11	Krakovany	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie obecnej kanalizácie • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Rekonštrukcia miestnych komunikácií
12	Moravany nad Váhom	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Rekonštrukcia verejného osvetlenia • Rekonštrukcia námestia
13	Nižná	-

p. č.	Názov obce	Názov projektu
14	Ostrov	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií
		<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba bytových domov
		<ul style="list-style-type: none"> • Dobudovanie obecného vodovodu
15	Pečeňady	-
16	Prašník	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia centrálnej zóny obce
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejného osvetlenia
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
17	Rakovice	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií
		<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba šesťdráhovej kolkárne
		<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba detského dopravného ihriska
18	Ratnovce	-
19	Sokolovce	-
20	Šípkové	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
		<ul style="list-style-type: none"> • Miestny vodovod a kanalizácia s ČOV
		<ul style="list-style-type: none"> • Plynofikácia obce
21	Šterusy	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie kanalizácie a ČOV
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejného osvetlenia
22	Trebatice	<ul style="list-style-type: none"> • Bytový komplex Dolné Záplotie
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia ciest, chodníkov a verejných priestranstiev
23	Veľké Kostofany	-
24	Veľké Orvište	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie splaškovej kanalizácie
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia ciest, chodníkov a verejných priestranstiev
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejného osvetlenia
25	Veselé	<ul style="list-style-type: none"> • Dobudovanie kanalizačnej siete

Okres Trnava

p. č.	Názov obce	Názov projektu
1	Biely Kostol	<ul style="list-style-type: none"> Administratívne centrum obce Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia Komunikácie a osvetlenie – Podolky I Inžinierske siete - Podolky II Výstavba Vila domov – Podolky II
2	Bíňovce	<ul style="list-style-type: none"> Dobudovanie prívodného potrubia skupinového vodovodu „Trstín - Horná Krupá - Bíňovce“ Vybudovanie vodovodných rozvodov po obci Rozvoj MSP, vytváranie podmienok pre podnikanie, prilákanie investorov
3	Bohdanovce nad Trnavou	<ul style="list-style-type: none"> Sociálne vybavenie obce Bohdanovce Dobudovanie kanalizačnej siete Športové centrum
4	Boleráz	-
5	Borová	<ul style="list-style-type: none"> Rekonštrukcia komunikácií Rekonštrukcia a vybudovanie a chodníkov Vybudovanie zariadenia spaľovne biomasy s dodávkou elektriny a tepla
6	Brestovany	-
7	Bučany	-
8	Buková	<ul style="list-style-type: none"> Centrum voľného času
9	Cífer	-
10	Dechtice	-
11	Dlhá	-
12	Dobrá Voda	-
13	Dolná Krupá	<ul style="list-style-type: none"> Vybudovanie kanalizácie odpadových vôd a napojenie na ČOV Komplexná rekonštrukcia centrálnej časti obce Rekonštrukcia verejného osvetlenia

p. č.	Názov obce	Názov projektu
14	Dolné Dubové	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba kanalizácie • Rekonštrukcia komunikácií
15	Dolné Lovčice	<ul style="list-style-type: none"> • Obnova obce
16	Dolné Orešany	<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií • Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia v obci • Výstavba zberného dvora pre separovaný zber a kompostoviska
17	Horná Krupá	-
18	Horné Dubové	-
19	Horné Orešany	-
20	Hrnčiarovce nad Parnou	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie obchvatu obce • Rekonštrukcia cestných komunikácií
21	Jaslovské Bohunice	-
22	Kátlovce	-
23	Košolná	-
24	Križovany nad Dudváhom	<ul style="list-style-type: none"> • Regenerácia sídel – Centrum obce Križovany n/D • Rekonštrukcia domova dôchodcov • Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci
25	Lošonec	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie splaškovej kanalizácie • Výmena svietidiel verejného osvetlenia • Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií
26	Majcichov	-
27	Malženice	-
28	Naháč	-
29	Opoj	-
30	Pavlice	<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizácia obce • Dobudovanie športového areálu a oddychovej zóny
31	Radošovce	-

p. č.	Názov obce	Názov projektu
32	Ružindol	-
33	Slovenská Nová Ves	-
34	Smolenice	-
35	Suchá nad Parnou	-
36	Šelpice	-
37	Špačince	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejného osvetlenia • Zberný dvor • Revitalizácia obce
38	Šúrovce	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia chodníkov, MK, verejného osvetlenia, parkovísk a zelene
39	Trstín	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj lokálnej infraštruktúry v obci • Ochrana, zlepšenie a obnova životného prostredia
40	Vlčkovce	<ul style="list-style-type: none"> • Verejný vodovod
41	Voderady	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia hlavnej ulice
42	Zavar	-
43	Zeleneč	-
44	Zvončín	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia MK • Nadstavba multifunkčného centra

p. č.	Názov subjektu	Názov projektu
1	Občianske združenie TNC, Bohdanovce n/T	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt Trnavská náučná trasa • Cezhraničná spolupráca – Harmónia vína

Záhorský región

Okres Senica

p. č.	Názov obce	Názov projektu
1	Bílkove Humence	-
2	Borský Mikuláš	-
3	Borský Svätý Jur	-
4	Cerová	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia Zdravotného strediska • Vybudovanie ďalšej kazety na skládke odpadov • Rekonštrukcia hasičskej stanice
5	Čáry	<ul style="list-style-type: none"> • Regenerácia sídiel • Rekonštrukcia chodníkov
6	Častkov	-
7	Dojč	-
8	Hlboké	-
9	Hradište pod Vrátnom	-
10	Jablonica	-
11	Koválov	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia kultúrneho domu – výmena okien a dverí • Rekonštrukcia chodníka pri Troch svätých
12	Kuklov	-
13	Kúty	-
14	Lakšárska Nová Ves	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia centrálnej zóny obce • Kanalizácia • IBV Za dedinou II
15	Moravský Svätý Ján	-
16	Osuské	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia infraštruktúry obce

p. č.	Názov obce	Názov projektu
17	Plavecký Peter	<ul style="list-style-type: none"> • Dobudovanie kanalizačného systému v obci Plavecký Peter
		<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizácia územia obce Plavecký Peter
18	Podbranč	<ul style="list-style-type: none"> • Námestie Majeričky - vstup do obce
		<ul style="list-style-type: none"> • Zachovávanie tradícií v malých prevádzkach
		<ul style="list-style-type: none"> • Informačné centrum cestovného ruchu s expozíciou nálezov z hradu Branč
19	Prietrž	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia MK
20	Prievaly	-
21	Rohov	-
22	Rovensko	-
23	Rybky	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a modernizácia chodníkov
		<ul style="list-style-type: none"> • Výstavba vodovodu a kanalizácie
24	Sekule	-
25	Senica	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a modernizácia Polikliniky Senica
		<ul style="list-style-type: none"> • Senica s novým námestím
		<ul style="list-style-type: none"> • Kompostáreň bioodpadov Senica
26	Smolinské	<ul style="list-style-type: none"> • Kanalizácia
		<ul style="list-style-type: none"> • Renovácia chodníkov
27	Smerdaky	-
28	Sobotište	-
29	Šajdíkové Humence	<ul style="list-style-type: none"> • Odpadové hospodárstvo
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest a chodníkov
		<ul style="list-style-type: none"> • Verejné osvetlenie
30	Štefanov	-

Okres Skalica

p. č.	Názov obce	Názov projektu
1	Brodské	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Rekonštrukcia čističky odpadových vôd
2	Dubovce	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia kultúrneho domu
	Gbely	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia VO v meste Gbely • Rekonštrukcia DPS – stará časť
3	Chropov	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia celoobecného vodovodu • Rekonštrukcia KD a okolia, Chropov
4	Kátov	<ul style="list-style-type: none"> • Živničné úpravy miestnych komunikácií a rekonštrukcia chodníkov v obci Kátov
5	Kopčany	<ul style="list-style-type: none"> • Dobudovanie kanalizácie • Výstavba verejného osvetlenia • Výstavba MK v lokalite novej IBV
6	Koválovec	<ul style="list-style-type: none"> • Vodovod a kanalizácia • Chodníky k domu smútku a na cintoríne • Viacúčelové ihrisko
7	Letničie	<ul style="list-style-type: none"> • Infraštruktúra • Cyklotrasy • Rekonštrukcie- miestne komunikácie, verejné priestranstvá, odstavné plochy, obce Letničie
8	Lopašov	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie kanalizácie a vodovodu
9	Mokrý Háj	-
10	Oreské	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejného osvetlenia • Vybudovanie kanalizácie a vodovodu
11	Petrova Ves	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie miestnej komunikácie v lokalite IBV Židovňa • Rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií v obci • Výstavba domovu pre seniorov

p. č.	Názov obce	Názov projektu
12	Popudinské Močidľany	<ul style="list-style-type: none"> • Odkanalizovanie obce
		<ul style="list-style-type: none"> • Vodovod obce
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejného osvetlenia
13	Prietržka	<ul style="list-style-type: none"> • Kultúrno-športové zariadenie
		<ul style="list-style-type: none"> • Dom smútku
		<ul style="list-style-type: none"> • Infraštruktúra IBV za humnami
14	Radimov	<ul style="list-style-type: none"> • Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo- Obnova domu smútku v Radimove
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia Obecného úradu
15	Radošovce	<ul style="list-style-type: none"> • Odkanalizovanie združených obcí Viesky
		<ul style="list-style-type: none"> • Revitalizácia námestia obce Radošovce
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia verejného osvetlenia
	Skalica	<ul style="list-style-type: none"> • Kompostáreň Skalica
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia centrálnej mestskej zóny
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia zóny Hájek - Tehelňa
16	Trnovec	<ul style="list-style-type: none"> • Obecné kompostovisko Trnovec
		<ul style="list-style-type: none"> • Multifunkčné ihrisko Trnovec
17	Unín	<ul style="list-style-type: none"> • Obecný park pri Kaplnke sv. Antona
		<ul style="list-style-type: none"> • Komunitné centrum/remeselný dvor
18	Vrádište	<ul style="list-style-type: none"> • Kanalizácia
		<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia chodníkov a ciest

p. č.	Názov subjektu	Názov projektu
1	Domov sociálnych služieb Brodské, n. o.	<ul style="list-style-type: none"> • Transportný systém do izieb
2	Hana Horská – odevná výroba	<ul style="list-style-type: none"> • Skalická svadba ako zachovanie kultúrneho a duchovného dedičstva, zanikajúcej tradície Skalice
3	Partnerstvo pre Horné Záhorie o. z.	<ul style="list-style-type: none"> • Získavanie zručností, oživovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia
		<ul style="list-style-type: none"> • Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu
4	Región Záhorie o.z.	<ul style="list-style-type: none"> • Integrovaný informačný systém so zameraním na CR v území Záhoria
		<ul style="list-style-type: none"> • Greenways - Vínná cesta Záhoria
		<ul style="list-style-type: none"> • Propagačný materiál pre CR na Záhorí
		<ul style="list-style-type: none"> • Záhorácka republika
5	OZ Remeselný dvor Skalica	<ul style="list-style-type: none"> • Remeselný dvor Skalica
6	Turistická informačná kancelária Skalica	<ul style="list-style-type: none"> • Lokálne sprievodcovské kurzy /historický sprievodca a sprievodca prírodou/ Otvorené vínne sklepy, Baťov kanál – destinačná agentúra, Skalická svadba - Horská
		<ul style="list-style-type: none"> • Otvorené vínne pivnice v Skalici

Zdroje pre tvorbu Akčného plánu

Ťažisko *Akčného plánu* – vzhľadom na jeho hlavný cieľ – predstavoval zber dopytov, podnetov a najmä plánov zainteresovaných subjektov na úrovni miestnej samosprávy na území Trnavského samosprávneho kraja, a to prostredníctvom Regionálnych rozvojových agentúr.

Tento model bol zvolený najmä z dôvodu dokonalého poznania regiónov, v ktorých agentúry pôsobia a so sekundárnym cieľom posilniť postavenie agentúr vo „svojom“ regióne a prispieť k budovaniu pozitívneho public relations.

V tejto súvislosti boli identifikované kľúčové subjekty, ktoré boli oslovené prostredníctvom cieleného prieskumu, pričom jeho výsledky poslúžili ako podklad pre spracovanie zásobníka projektov (otvoreného).

V rámci získavania dát boli oslovené dve základné skupiny respondentov:

1. Obce na území TTSK;
2. Subjekty, ktoré realizujú svoju činnosť s cieľom rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja (súkromné spoločnosti, subjekty tretieho sektora, združenia a pod.).

1. Obce na území TTSK

V rámci tvorby Akčného plánu bolo oslovených 235 obcí na území Trnavského samosprávneho kraja, pričom bola dosiahnutá celková návratnosť vyplnených dotazníkov 53,2%. Aktívne sa zúčastnilo 125 obcí a 110 obcí nezaslalo vyplnené dotazníky.

Región / Okres	Počet vyplnených dotazníkov	Počet nevyplnených dotazníkov	Počet oslovených obcí	Návratnosť
Dolnopovažský	58	66	124	46,8%
Galanta	15	18	33	45,5%
Hlohovec	8	14	22	36,4%
Piešťany	16	9	25	64,0%
Trnava	19	25	44	43,2%
Podunajský	39	25	64	60,9%
Dunajská Streda	39	25	64	60,9%
Záhorský	28	19	47	59,6%
Senica	11	18	29	37,9%
Skalica	17	1	18	94,4%
Celkový súčet	125	110	235	53,2%

2. Oslovené subjekty z neverejného sektora

V rámci tvorby Akčného plánu bolo spolu dopytovaných 56 subjektov vo všetkých okresoch TTSK⁴ (mikroregióny, miestne akčné skupiny, združenia, podnikateľské subjekty), čo však neznamená, že tento počet je limitujúci a prezentuje všetky subjekty, ktoré sa podieľajú svojou činnosťou na rozvoji vidieka na území TTSK. Výber oslovených subjektov podliehal hľadisku ich významu v miestnom rozmere – na úrovni obecnej/mestskej samosprávy, okresu, regiónu, či územia TTSK. Návratnosť 23% nemôžeme považovať za optimálnu, ale tento stav kopíruje už poznatky *Stratégie*, ktorá hodnotila zapájanie sa subjektov neverejného sektora do aktivít rozvoja vidieka ako nie dostatočné.

⁴ Okres Dunajská Streda – 5 subjektov, Okres Galanta – 7 subjektov, Okres Hlohovec – 11 subjektov, Okres Piešťany – 2 subjekty, Okres Trnava – 8 subjektov, Okres Senica – 2 subjekty, Okres Skalica – 21 subjektov.

Tabuľky

- Tabuľka 1: Počet obyvateľov podľa veľkostných skupín obcí v okrese Dunajská Streda k 31.12.2007
- Tabuľka 2: Počet obyvateľov podľa veľkostných skupín obcí v okresoch Senica a Skalica k 31.12.2007
- Tabuľka 3: Počet obyvateľov podľa veľkostných skupín obcí v okresoch Galanta, Hlohovec, Piešťany, Trnava k 31.12.2007
- Tabuľka 4: Štruktúra pôdneho fondu v okrese Dunajská Streda k 01.01.2007
- Tabuľka 5: Medziročné porovnanie štruktúry pôdneho fondu v okrese Dunajská Streda, 2007/2008
- Tabuľka 6: Štruktúra pôdneho fondu v okresoch Senica a Skalica k 01.01.2007
- Tabuľka 7: Medziročné porovnanie štruktúry pôdneho fondu v okresoch Senica a Skalica, 2007/2008
- Tabuľka 8: Štruktúra pôdneho fondu v okresoch Galanta, Hlohovec, Piešťany, Trnava k 01.01.2007
- Tabuľka 9: Medziročné porovnanie štruktúry pôdneho fondu v okresoch Galanta, Hlohovec, Piešťany, Trnava, 2007/2008
- Tabuľka 10: Demografické charakteristiky okresu Dunajská Streda v období rokov 2006 – 2007
- Tabuľka 11: Demografické charakteristiky v okresoch Senica a Skalica v období rokov 2006 – 2007
- Tabuľka 12: Demografické charakteristiky v okresoch Galanta, Hlohovec, Piešťany a Trnava v období rokov 2006 – 2007
- Tabuľka 13: Počet podnikov a ich štruktúra v okrese Dunajská Streda v období rokov 2006 – 2007
- Tabuľka 14: Počet podnikov a ich štruktúra v okresoch Senica a Skalica v období rokov 2006 – 2007
- Tabuľka 15: Priemyselné parky na území Záhorského regiónu
- Tabuľka 16: Počet podnikov a ich štruktúra v okresoch Dolnopovažského regiónu v období rokov 2006 – 2007
- Tabuľka 17: Priemyselné parky na území Dolnopovažského regiónu
- Tabuľka 18: Vybrané ukazovatele technickej infraštruktúry Podunajského regiónu k 31.12.2007
- Tabuľka 19: Prehľad stavu ciest II. a III. triedy na území Podunajského regiónu (v km)
- Tabuľka 20: Počet dokončených bytov v Podunajskom regióne v období rokov 1997 - 2007

Tabuľka 21: Vybrané ukazovatele technickej infraštruktúry Záhorského regiónu k 31.12.2007

Tabuľka 22: Prehľad stavu ciest II. a III. triedy na území Záhorského regiónu (v km)

Tabuľka 23: Počet dokončených bytov v okresoch Záhorského regiónu v období rokov 1997 - 2007

Tabuľka 24: Vybrané ukazovatele Dolnopovažského regiónu k 31.12.2007

Tabuľka 25: Prehľad stavu ciest II. a III. triedy na území Dolnopovažského regiónu (v km)

Tabuľka 26: Počet dokončených bytov v okresoch Dolnopovažského regiónu v období rokov 1997 - 2007

Tabuľka 27: Počet nehnuteľných a hnutel'ných kultúrnych pamiatok v okrese Dunajská Streda

Tabuľka 28: Počet nehnuteľných a hnutel'ných kultúrnych pamiatok v okresoch Záhorského regiónu

Tabuľka 29: Počet nehnuteľných a hnutel'ných kultúrnych pamiatok v okresoch Dolnopovažského regiónu

Tabuľka 30: Konkurenčné výhody regiónov TTSK

Tabuľka 31: Prehľad Regionálnych rozvojových agentúr

Grafy

Graf 1: Miera nezamestnanosti v okrese Dunajská Streda v období rokov 1997 – 2007 (%)

Graf 2: Miera nezamestnanosti v okresoch Záhorského regiónu v období rokov 1997 – 2007 (%)

Graf 3: Miera nezamestnanosti v okresoch Dolnopovažského regiónu v období rokov 1997 – 2007 (%)

Referencie

Úrad vlády SR	www.government.gov.sk
Ministerstvo pôdohospodárstva SR	www.land.gov.sk
Pôdohospodárska platobná agentúra	www.apa.sk
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR	www.build.gov.sk
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR	www.telecom.gov.sk
Ministerstvo hospodárstva SR	www.economy.gov.sk
Ministerstvo životného prostredia SR	www.enviro.gov.sk
Združenie miest a obcí Slovenska	www.zmos.sk
Trnavský samosprávny kraj	www.trnava-vuc.sk
Štatistický úrad SR	www.statistics.sk

Trnava	www.trnava.sk
Dunajská Streda	www.dunstreda.eu
Galanta	www.galanta.sk
Hlohovec	www.hlohovec.sk
Senica	www.senica.sk
Piešťany	www.piestany.sk
Skalica	www.skalica.sk
Šamorín	www.samorin.sk
Veľký Meder	www.velkymeder.eu.sk
Sereď	www.sered.sk
Sládkovičovo	www.sladkovicovo.sk
Leopoldov	www.leopoldov.sk
Šaštín - Stráže	www.msu-sastinstraze.sk
Vrbové	www.vrbove.sk
Gbely	www.gbely.sk
Holíč	www.holic.sk

Zásobník projektov

Hlavným poslaním *Akčného plánu* je **prezentovať** konkrétne **plány** a **projekty** jednotlivých aktérov v oblasti rozvoja vidieka, pričom **klúčovú úlohu** v tomto smere zohráva nepochybne **miestna samospráva**.

Akčný plán predstavuje de facto prvý dokument regionálnej vlády, ktorý súčasne obsiahne majoritu relevantných a aktuálnych zámerov v oblasti rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja.

Zásobník projektov je potrebné vnímať ako **otvorený dokument**, ktorý samozrejme neobsahuje všetky existujúce či potenciálne zábery (len tie, ktoré boli poskytnuté, resp. tie, ktoré v súčasnosti existujú a sú pomenované) a ktorý je možné a dokonca potrebné aktualizovať, postupne dopĺňať podľa vznikajúcich dopytov a naopak vyhodnocovať podľa už zrealizovaných aktivít.

Zásobník projektov je rozdelený na 2 časti, a to:

1. Zásobník projektov obcí na území Trnavského samosprávneho kraja;
2. Zásobník projektov subjektov angažovaných v rozvoji vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja;